DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĘS [illegible]

530 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

[illegible]

[illegible]

Dabar Italija be vyriausybės

[illegible]

[illegible]

Parlamentas Laniel pritarė

Paryžius. — [illegible] Prancūzijos prezidentą [illegible] Laniel [illegible] parlamento [illegible] Prancūzijos [illegible] paskutiniom savaitėm po Berlyno konferencijos [illegible]

[illegible]

Berlyno konferencijai rengiasi

Berlynas. — [illegible]

[illegible] KOMUNISTAI

[illegible]

Vogsi — nepralobsi

Washingtone. Iš valstybinės spaustuvės, kur spausdinami pinigai, gruodžio 4 dingo 15,000 dol. — 800 banknotų po 20 dol. [illegible] — James Landis, [illegible] Minėtasis pilietis dirbo spaustuvėje ir nešiojo banknotų pakus. [illegible]

• Turkija [illegible]

POTVYNIAI, AUDROS, ŠALČIAI EUROPOJE

Vokietijos, Švedijos, Danijos [illegible] Audra [illegible] Skandinavijos [illegible] Nuostolių Vokietijoje, Danijoje ir Švedijoje padaryta [illegible] milijonus.

Audra pasiekė net ir Viduržemio jūros. Trieste [illegible]

[illegible]

BEDARBIŲ AMERIKOJE PADAUGĖJO

Washingtonas. — [illegible] 1,850,000. Daugiausia tai [illegible] bedarbiai. [illegible] kad tai sezoninis bedarbas.

Ką Guzenko pasakė senatoriam — neskelbia

[illegible]

VIENĄ SYKĮ BE POLITIKOS

[illegible]

Iš grūdų kalėdinį vainiką

[illegible]

Amerika bombarduotų Kiniją

Washingtone [illegible]

Užsieniečiai turi

[illegible]

NUOLAIDŲ POLITIKAI JAU PENKI MĖNESIAI

[illegible]

[illegible]

Maskva sutinka

[illegible]

Norėjo badu išmarinti

Kai Amerikoje sušneko apie White, Sovietų agento, veiklą, prabilo ir Europos spauda. Šveicarijos "Basler Nachrichten" tuojau prisiminė, kad White turėjo svarbią rolę, kai buvo norima pritaikyti nugalėtai Vokietijai garsųjį Morgenthau planą. Tas planas turėjo sunaikinti Vokietijos pramonę ir sudaryti tokias sąlygas, kad vokiečių tautos dalis išmirtų badu, Vokietiją paversti tik žemės ūkio šalim. Planas buvo svarstytas ir pasirašytas prezidento Roosevelto ir Churchillio konferencijoj Quebece 1944 rugsėjo 15. Bet nebuvo vykdytas.

Prisimintas dabar to meto valstybės sekretorius Cordel Hull, kuris tuos dalykus aprašinėja savo atsiminimuose, išleistuose New Yorke, 1948 (The Memoirs of Cordell Hull).

KAS STOVĖJO UŽ PREZIDENTO PEČIŲ?

Hull pasakoja, kad valstybės departamentas sykiu su karo ministerija buvo išdirbę rūpestingą planą, kaip reikia elgtis su nugalėta Vokietija. Tas planas buvo prezidento patvirtintas, 1943 Maskvos konferencijoje Molotovo ir Edeno pritartas. "Tačiau Morgenthau rado, kad mūsų planas per švelnus. Jis siūlė prezidentui, kad iš Vokietijos būtų atimta visa pramonė ir visas kraštas paverstas žemės ūkio kraštu. Prezidentas linko taip pat, kad visa vokiečių tauta turi gauti gerą pamoką. Prezidento parėdymu tada buvo sudaryta speciali vyriausybės komisija (pirmininkaujama Morgenthau) Vokietijos reikalui. Toje komisijoje buvo išdėstytas ligšiolinis planas, paskui vadinamasis Morgenthau, arba valstybės iždo planas, kuriam komisijoje atstovavo Dr. Harry White. Iš esmės tai buvo aklo keršto planas. Aklo, nes jo autoriai nematė, jog toks smūgis Vokietijai ištiks visą Europą. Valstybės departamentas padarė tam planui politinių priekaištų. Buvo tada siūloma abu planu suderinti, bet valstybės iždas tvirtai laikėsi savo."

PREZIDENTAS BUVO BE ŽADO

Taip reikalai atrodė, kada susirinko Quebeco konferencija rugsėjo 11. Prezidentas Rooseveltas į konferenciją su Churchilliu pasiėmė ne valstybės sekretorių Hull, bet jam buvo įkalbėta pasiimti Morgenthau, valstybės iždo sekretorių.

"Keturios dienos nuo konferencijos pradžios buvau nustebintas žinia iš prezidento, kad jis ir Churchillis esą priėmę Morgenthau planą. Tą pat dieną, rugsėjo 15, gavau dar naują pranešimą, kad Morgenthau sykiu su savo planu dar pasiūlė suteikti Britanijai kreditus pusseptinto milijardo dolerių. Tai parodė būdą, kaip Churchillio palankumą laimėjo valstybės iždo sekretorius savo pragaištingam sumanymui. Prezidentas savo pranešime kalbėjo, kad jis sutikęs Britanijai, nugalėjus Vokietiją, duoti ginklų ir municijos už pusketvirto milijardo ir kitų gaminių už tris milijardus. Bet svarbiausia, kad JAV nepateikė Britanijai jokių sąlygų dėl tų kreditų. "Man tai buvo didžiausias smūgis. Tuo susitarimu niekais buvo paverstos visos mūsų trejų metų derybos. Niekais buvo paverstas tas 1942 Paskolos ir Nuomos įstatymo punktas, kuriuo buvo numatyta, kad Britanija turi panaikinti Commonwealtho ribose savo prekėms protekcinius muitus. Visa Quebeco pasitarimų eiga mane suerzino labiau nei bet kuris kitas įvykis, kai buvau valstybės sekretoriaus pareigose. Jeigu kas bus prakišta spaudoje apie Morgenthau planą (o tai netrukus ir atsitiko), vokiečiai priešinsis iki paskutinio kareivio, o tai reikės mums apmokėti tūkstančiais Amerikos karių gyvybėm."

Kai prezidentas Rooseveltas grįžo, Hull tuoj į jį kreipėsi.

"Aš jam pareiškiau, kad Morgenthau planas yra neprotingas ir kad jokie vyriausybės žmonės jo išdirbime nedalyvavo. Pagal šitą planą turės 40% vokiečių tautos badu išmirti. Pagaliau jam pasakiau, kad britai šitam badu išmarinimo planui, mano įsitikinimu, pritarė tik dėl to, kad gautų iš Morgenthau kreditus. Kritikavau pasiūlytus kreditus, kurie nebuvo susieti jokiom sąlygom. Įspėjau prezidentą ir dėl pasekų, kokias gali turėti Morgenthau planas jo rinkiminei kampanijai 1944. Prezidentas man atsakė tik tiek, kad jis iš tikrųjų pats nepritariąs Morgenthau planui. Tikrai atrodo, kad jis nejautė katastrofos to plano, kuriame jis 1944 rugsėjo 15 pasirašė: "OK. FDR." Iš Stimsono Hullis paskiau patyręs, kad prezidentas tiesiog likęs be žado, kai jam paskaitė kai kuriuos sakinius apie Vokietiją iš plano, kurį jis buvo pasirašęs.

O TAI MASKVOS NAUDAI

Savaitinis laikraštis "Time" aprašė, kiek tam Morgenthau planui reikšmės turėjo Harry D. White, kuris tuo metu buvo Morgenthau pavaduotojas ir pati svarbiausia galva, užsispyręs, netolerantingas, kas jo nuomonės nepriima, jo buvo vadinamas fašistu. Jis buvo tikrasis Morgenthau plano autorius. Quebeco konferencijoje White taip pat dalyvavo. White tenai davė suprasti Churchillio asmeniniam patarėjui lordui Cherdwell, kad britų prašymas suteikti kreditų bus greičiau išklausytas, jei Britanija pritars Morgenthau planui...

White buvo perdaug gudrus, kad jis nematytų, jog tas jo sukurtas planas, kuriame buvo numatyta sugriauti Vokietijos pramonę ir iš Vokietijos atitraukti tuojau Amerikos kariuomenę, tiesiogiai tarnavo tik bolševikams.

Tas planas, kuris paskui nebuvo vykdomas, parodo taip pat, kaip buvo tampomas ir diriguojamas iš užpakalio prezidentas Rooseveltas ir ko vertas tas vienintelis gyvas iš "didžiųjų" Churchillis. **M,**

UŽDRAUSTA PAPINIO KNYGA

Romoje arkivyskupas L. Traglia uždraudė skaityti Giovanni Papini knygą "Šėtonas", kurioje yra mintis, jog ir velnias galįs būti išganytas ir grįžti į angelų padėtį.

Papini dabar yra 72 metų, atvirtęs į katalikybę, jis labiausiai visame pasauly pagarsėjo savo veikalu "Kristaus gyvenimas."

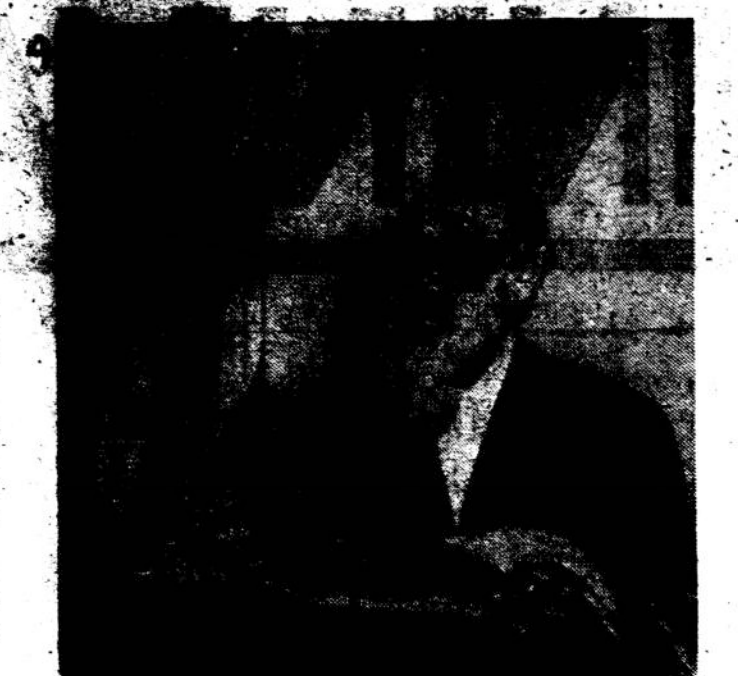

HERSHEL [illegible], 1880 m. atvykęs į JAV iš Rusijos, gavo pilietybę. Jis sako, kad jam buvo "pats laikas įsipilietinti", nes pracietais metais sulaukęs 100 metų amžiaus.

Spauda

NEŽINO KĄ DARO

Sveika ir naudinga, kai spaudoje paryškinami mūsų tolesnės ar artesnės praeities įvykiai. Tačiau negera, kai tie įvykiai nušviečiami kreivai.

Vienybėje sausio 1 Br. Sidabra **švielča apie** "politines partijas Klaipėdos atplėšimo išvakarėse." Kokias ir kaip tas partijas nušviečia? Ogi Klaipėdoje, kai Vokietijos vyriausybė privertusi Lietuvos vyriausybę 1938 atšaukti "tautai ir valstybei saugoti įstatymą", tuojau ėmusi veikti aktyviai Naumanno partija, siekdama atplėšti Klaipėdą nuo Lietuvos. "Tokioj politinėj įtampoj 1938 metų rudenį Klaipėdėjo pasirodė lietuviškas laikraštis ŽYGIS vėliau pasivadinęs BENDRUOJU ŽYGIU. Jis skelbė politinių partijų vienybę, siekdamas pakeisti centro vyriausybę". Laikraščio leidėjai stengėsi sudaryti politinį sąjūdį visoje Lietuvoje. Šaukė mitingus, kuriuose kalbėję prof. A. Voldemaro šalininkai, krikščionių demokratų ir liaudininkų žmonės.

"Vienybės" autorius pastebi, kad šitas laikraštis "daug kam sukėlė įtarimų, kad per Bendrąjį Žygį hitlerininkai siekia sudrumsti ramų ir atsparų nepriklausomos Lietuvos gyvenimą ir eventualiai įvykdyti visos tautos pavergimą"; kad "lietuvių visuomenei buvo sunku orientuotis žygininkų sąjūdžio politiniu ištikimumu nepriklausomos Lietuvos atžvilgiu."

Sukėlęs abejones to sąjūdžio ištikimumu Lietuvai, autorius samprotavimus baigia: girdi, sąjūdis "nerado pritarimo Lietuvoje" ir, dar prieš Klaipėdos atplėšimą baigęs savo dienas.

Tokia yra ta informacija apie "partijas Klaipėdos atplėšimo išvakarėse": mestas įtarimas dėl sąjūdžio ir jį sudariusių partijų lojalumo Lietuvai; mestas sprendimas, kad jis neturėjęs "lietuvių visuomenėje" ir 'Lietuvoje" pritarimo — ir viskas.

Tokia informacija toli nuo tiesos. Sąjūdis buvo kilęs ne talkinant hitlerininkams, bet reaguojant prieš to meto vyriausybės ir režimo neveiklumą hitlerinio pavojaus akivaizdoje. Kad ta reakcija turėjo pagrindo, rodė ir vyriausybės visiškas nepasiruošimas Vokietijos ultimatumui, kurį priėmusi vyriausybė net nepajėgė tvarkingai evakuotis iš Klaipėdos.

Tas sąjūdis neturėjo pritarimo tautininkuose ir režime, bet nereikia tautininkų vienų vadinti "Lietuva" ir "lietuvių visuomene." Tačiau įtakos jis turėjo ir pačiam tautininkų režimui, nes po nelaimių jis pasijuto verčiamas daryti nuolaidas ir sukurti vadinamą tada "darbo vyriausybę."

Tačiau labiausiai stebina "Vienybėje" tokis Klaipėdos visuomenės apibūdinimas:

"Į žygininkų šaukiamus mitingus rinkdavosi dalis jaunimo ir, pagal įsakymą, darbininkai, dirbę lietuviškose įmonėse. Mat dauguma dirbančiųjų buvo įpareigoti būti Šaulių Sąjungos nariais, o jų vadai daugiausia buvo buvę prof. A. Voldemaro šalininkai. Taigi, būrio vadai įsakydavo eiliniams dalyvauti mitinguose, priešingu atveju, grasindavo atleisti iš darbo".

Jeigu taip rašytų Lietuvos nedraugai, sakytume visi, kad tai šmeižimas — toks dirbančiosios visuomenės Klaipėdoje ir valstybinės santvarkos suniekinimas, pavertimas robotais, viską darančiais pagal įsakymus. Kai taip juos suniekina vienas iš lietuvių patriotų, tenka tik galvoti, kad jis nesižino, ką daro.

RENE COTY, naujai išrinktas Prancūzijos prezidentas, gavo daug sveikinimų iš visų šalių.

ATSIŠAUKIMAS Į MOKYTOJUS

JAV Kongreso priimtoji Kerstena rezoliucija 346 ištirti Baltijos kraštų pagrobimą bei pavergimą yra didelė proga parodyti laisvajam pasauliui, kaip Sovietai Lietuvą smurtu okupavo, gyvenimą sugriovė, mūsų tautą naikina ir kraštą nuterioja. Žinome juk, kokiu dideliu susidomėjimu JAV įtakingoji spauda seka liudininkų viešuosius apklausinėjimus. Kartu tai yra galinga priemonė mūsų kovoje už Lietuvos laisvę — mums visiems įsijungus ir parodymais visu ryškumu demaskavus Sovietus, minėtos JAV Kongreso rezoliucijos vaidmuo tolimesniems Lietuvos laisvinimo žygiams gali būti daug didesni, negu dabar daugeliui atrodo.

Bolševikų padarytai žalai Lietuvos švietimo darbuotojams, institucijoms (pradžios, vidurinėms, specialioms mokykloms) bei švietimui apskritai pavaizduoti ir žinioms iš mokytojų apie bolševikų darbus išrinkti, Amerik. Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos Apygardos Valdyba, susitarusi su savo Centro Valdyba ir Altu, sudarė prieš kurį laiką Komisiją. Komisija, veikianti Amerikos Lietuvių Mokytojų S-gos vardu, kreipėsi į Amerikos Liet. Mokytojų S-gos vienetus ir žinios jau plaukia.

Komisijos kreipimasis tačiau nepasiekė daugelio mokytojų, gyvenančių pavieniui įvairiose JAV vietovėse ir nepriklausančių Sąjungos skyriams. Taip pat nepasiekė ir tų mokytojų, kurie gyvena už JAV ribų. Svarbu tačiau, kad VISI buvę Lietuvos mokytojai, nežiūrint kuriame pasaulio krašte dabar gyventų, duotų šiuo svarbiu reikalu savo žinias bei parodymus. Todėl, kolega,-e, jei savo žinių bei parodymų kitais kanalais dar nesat patiekę, malonėkite tuoj pat šiandie pranešti šiuo reikalu savo adresą **American Lithuanian Council, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., USA,** ir iš ten tuojau gausite tolimesnes informacijas.

Mokytojai visados buvo jautrūs tėvynės reikalams. Todėl tikime, kad kiekvienas mokytojas atliks savo pareigą šiuo Lietuvai svarbiu reikalu.

Amerikos Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos Apygardos Valdyba

Fordo sunkvežimių linijos 1954 m.

Sausio 6 buvo išstatyti apžiūrėjimui naujieji sunkvežimiai, kurių linijos visiškai naujos; be to, jie varomi penkių moderniškiausių trumpų taktų, motorai be trinties, taupūs ir pirmą kartą pritaikyta "tandem" ašis.

Suskirstomi į penkias linijų grupes, kurios apima 24 serijas su daugiau kaip 220 modelių — nuo 4,000 ligi 40,000 sv. sunkumo. Turi jau žinomą "driverized" kabiną, nuo kurios priklausė, kad praeitais metais Fordų pardavimas pakilo 150%. Master-Guide jėginis vairavimas jau pritaikytas ir sunkiesiems sunkvežimiams, o mažesnieji aprūpinti automatinėmis Fordomatic transmisijomis.

Naujas linijas turi serijos T-700 ir T-800 'tandem" ašių sunkvežimiai, kurie su viskuo sveria ligi 60,000 sv. ir visas jų įrengimas suderintas su "tandem" veikimu. "1954 m. Fordo sunkvežimių visą istoriją galima nusakyti taip: turi daugiau jėgos, taupesni ir patvaresni." Su Fordu nugalimos visos kliūtys" — pareiškė L. W. Smead, generalinis Fordo pardavimo reikalų vedėjas.

Sunkvežimių naudojimas Amerikos gyvenime kaskart stato didesnius reikalavimus ir jų gamintojams. Turi derintis motoras, ašys ir net pati išvaizda savo paskirčiai ir todėl Fordo 1954 sunkvežimiai visa tai puikiai suderino ir paleido į rinką tobuliausią mašiną.

Fordas dar pridėjo šiais metais dvi kabinų linijas: C-700 ir C-900. Paskutinysis siekia 55,000 sv. ir turi didžiausią Fordo kabiną. Visi C serijos sunkvežimiai neprašoka 45 pėdų apimties, nes daugelyje valstybių to reikalauja įstatymai.

Prie "driverizing" kabinų, kurios jau savaime yra patogios, geresnio matomumo, puikiai įrengtos, dar yra pridėta įvairiausių patogumų. Fordomatic važiavimas pridedamas ekstra kaina F-100, F-250, F-350 ir P-350, o norint F-100 gali būti aprūpintas "power braking"; standartiniai prietaisai pridedami serijoms 600 modelių ir aukštyn.

Naujuose Fordų sunkvežimiuose tos kabinos yra tik pradžia to, ką Fordas duoda, kad žmogui būtų žymiai lengviau, vis didėjant sunkvežimių paskirčiai. Visuose sunkvežimiuose yra sinkronizuotos sankabos. Fordų didieji sunkvežimiai turi prietaisą, kuris sumažina šaudymą per dūmų vamzdį. Šis reiškinys yra gana svarbus, nes yra daug miestų, kurie leidžia įstatymus ir reikalauja, kad sunkvežimiai mažintų nereikalingą triukšmą. Be to, didžiausia vairuotojų pagelba yra Fordo Master-Guide jėginis sukimas, kuris ir didžiausią krovinį leidžia lengvai sukti. Vienas atstoja 76% reikalaujamos jėgos.

(Skelb.)

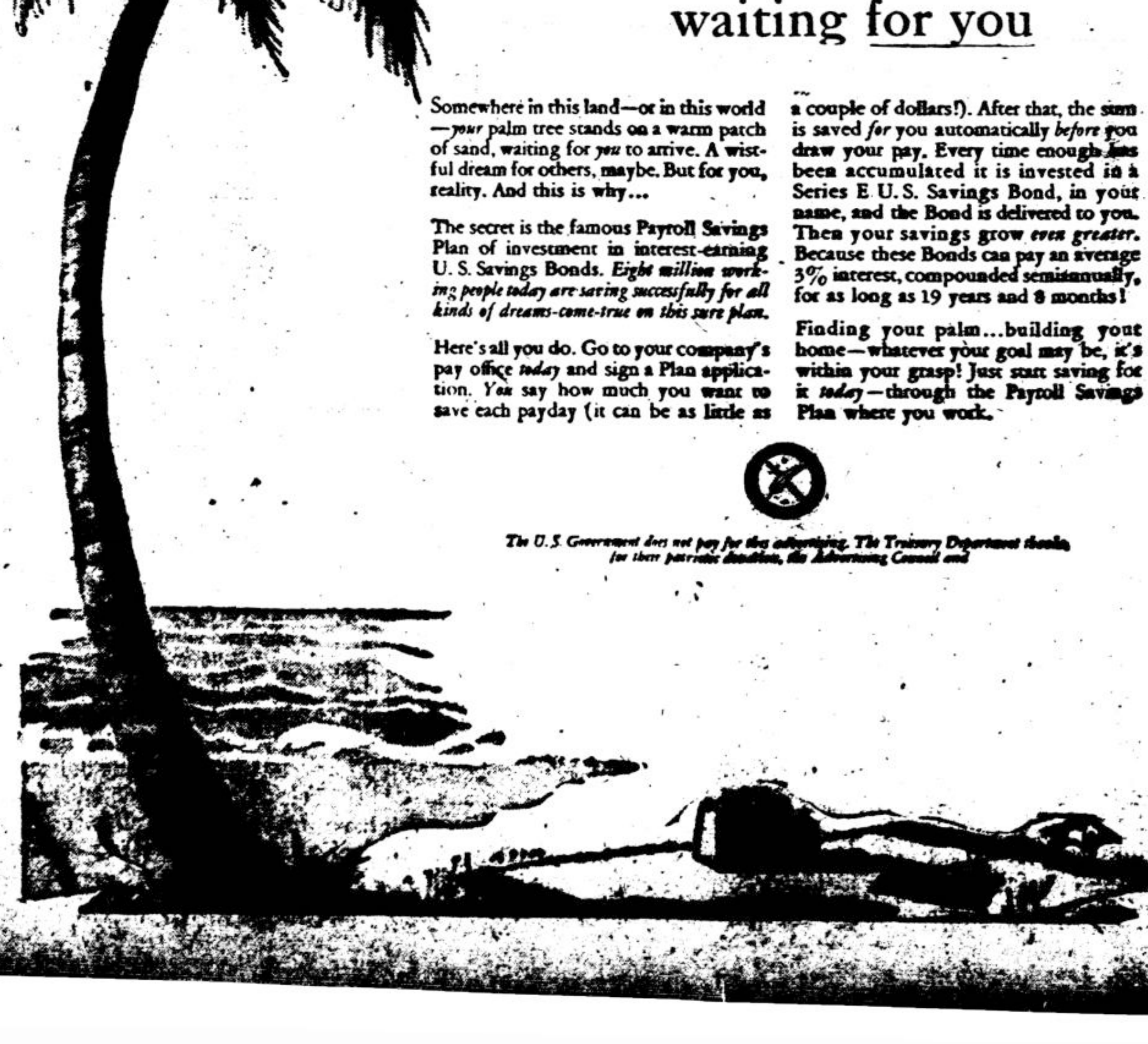

TALKOS LEIDINIAI
palieka pėdsakus lietuvių literatūroj

1. Igno J. Šeiniaus RAUDONASIS TVANAS, sukėlęs sensaciją danų, suomių ir švedų skaitančioje visuomenėje, mums bus tol aktualus, kol mūsų tėvynė bus raudonojo tvano apsemta. 327 pusl. Su Stepo Zobarsko įvadu apie autorių. Kaina $3.50.
2. Juozo Paukštelio KAIMYNAI, premijuotas romanas, vienas iš gražiausių veikalų moderniškoje lietuvių literatūroje, vaizduojąs laisvos Lietuvos jaunuolių meilės dramą. 4 spalvų viršelis. 239 pusl. Kaina $2.50.

Abi knygas užsakant pas leidyklos įgaliotinį tik $5.
TALKOS įgaliotinio adresas:
Mr. [illegible], 85-[illegible] St., Woodhaven 21, N. Y.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

—BY—

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nesunaudotus straipsnius saugomi ir grąžinami tiktai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Nuleistas į anapus su "nuopelnu"

Kalėdų šventės su savo šviesiom ir džiaugsmingom nuotaikom nublokškė į šalį vieną būdingą ir stambų Sovietų Sąjungos gyvenimo faktą: Berijos ir jo talkininkų teismą ir jiem paskelbtą mirties sprendimą.

Laisvam pasaulyje seniai buvo to laukta ir visaip spėliota, kodėl taip ilgai delsiama. Buvo net paskleista gandų, kad Berija paspruk ęs į užsienius ir gaudomas. Kai ilga Maskvos ranka jį pasieksianti ir likviduosianti, būsiąs ir teismas. Teismas įvyko, tačiau nei Berija nei kiti kaltinamieji, tarp jų ir Lietuvos laisvės likvidatorius Dekanozovas, viešumai neparodyti: jie nuteisti už akių ir tuč tuojau paskelbta, kad jų jau nebėra. Kodėl taip, o ne kitaip pasielgta?

Kai kas spėja, kad buvo nuteisti ir paskelbti sušaudyti jau seniai likviduotieji. Teismas buvęs tik tam, kad galėtų viešai paskelbti, jog be teismo Sovietuose nieko nedaroma ir kad Berijos jau tikrai nebėra. Tai visiškai patikimas dalykas, žinant kaip bolševikai tokiais atvejais skuba. Bet kodėl su teismu buvo laukta iki pačių Kalėdų?

Atsakymas yra toks, kad Maskva norėjo bolševikiškai "atšvęsti" Kalėdų šventes: Kalėdos ir Velykos yra jiems pačios nemaloniausios šventės. Jas stengiasi kuo nors užtrinti. Seniau, kai dar buvo gyvas Stalinas, tai jo gimtadienis būdavo pučiamas iki pat Naujų Metų. Dabar tam pačiam reikalui buvo pasiremta Berijos teismu.

Tik dabar ateina žinios, kad Kalėdų metu visoje Sovietų Sąjungoje buvo masiniai mitingai, kuriuose susirietus keikta berininkai ir kapitalistai. Darbo žmonėm tai reiškė "šventę", nes jie ne tiktai turėjo dirbti per Kalėdas, bet ir darbo metu nei valandėlei negalėjo atsikvėpti: pietų pertraukos ir popiečiai buvo panaudoti mitingam. Kam to reikėjo?

Reikia žinoti, kad diktatūrinis rėžimas siekia užvaldyti visą žmogų su kūnu ir siela. Primanytų, jis žmogaus mintį suspaustų į tą pačią saują, kuria visiem griebia už sprando. Bet fizine jėga minties suveržti negalima. Dėl to griebiamasi visokiausių priemonių, kad žmogui neduotų laiko laisvai mąstyti.

Įsivaizduokime, priverstas Kalėdų dieną dirbti sulaukia pietų pertraukos ir susimąsto, kaip gera būtų tą dieną pasilsėti ir pasidžiaugti švente, kurią mini visas laisvas pasaulis. Ne, tokių minčių Sov. Sąjungoje žmogui nevalia turėti. Jis visiškai vienas ir laisvas nepaliekamas. Jo galvon grūdama visokio mitinginio balasto, kad tik negalvotų apie tai, kaip kiti gyvena.

Kalėdų šventėm užtrinti ir buvo pasigauta Berijos teismo. Tai yra taip pat reikšminga. Apie 15 metų jis kūrė tą kruviną rėžimą, kuris jam pačiam pagaliau pramalė makaulę. Bet ir sutrintas Malenkovo bato, Berija savo bolševikiniam stabui dar pasitarnavo: jo byla buvo panadota tam, kad žmonių galvos neliktų "tuščios", kol dar laikosi ant kaklo. Vadinasi, Berija nuo raudonos scenos buvo nuleistas į anapus su "nuopelnu."

Ateis laikas, kai nuo istorijos scenos nueis visa ta brutali sistema, nes žmogaus dvasia jokia jėga neužslopinama.

Naujos žinios apie lietuvius Vorkutoje

LAIŠKAS IŠ VOKIETIJOS

● Vorkuta — pragaras prie Ledinuotojo vandenyno. ● Vokiečių pasakojimai apie sutiktus lietuvius ● Vergų streikai ir jų [illegible]. ● Grįžo buvęs Vokietijos pasiuntinys Lietuvai Dr. E. Zechlinas. ● Stalino vardas jau [illegible] ● Jį minėti pavojinga.

Šiomis dienomis vėl minimi lietuviai tremtiniai nelemtai pagarsėjusioje Vorkutos stovykloje, prie šiaurės ledyno, kur speigai pasiekia 70 laipsnių Celsijaus.

Iš Sovietų Sąjungos ką tik grįžo 1.500 vokiečių karo belaisvių ir civilinių tremtinių, tarp jų ir moterų, kalintų priverčiamųjų darbų stovyklose Vorkutoje. Jie papasakojo, kad įvairiose Vorkutos stovyklose ligi paskutiniųjų laikų buvo gana daug lietuvių, vokiečių, lenkų, čekų ir prancūzų.

Kaip mums visiems žinoma, bolševikai jau per pirmąją okupaciją, 1941 metais, daug lietuvių nugabeno į Vorkutos stovyklas. Daug jų ten ir kitose prievartos darbų stovyklose Sibire žuvo. Tik vienas lietuvis tremtinys iš Vorkutos stovyklos išsilaisvino, būtent, JAV pilietis Dr. Mykolas Devenis. Jis dar karo metu buvo paleistas iš Sibiro Amerikos prezidentui įsikišus. Tikslus skaičius lietuvių, tebekalinamų Vorkutos stovyklose, ištremtų pirmosios ir antrosios okupacijos metu, tuo tarpu nežinomas.

Grįžusieji vokiečių belaisviai pasakojo, kad visa Vorkutos sritis yra ištisas kalėjimas, kuriame vergiškai dirba apie 100.000 pasmerktųjų.

Daugumas jų yra paskirti į sunkiausių darbų kasyklas, maždaug po 5.000 kiekvienoje. Vokiečių žurnalistė **Brigite Gerland**, kuri 1946 m. bolševikų buvo pagrobta Vokietijos sovietinėje srityje ir penkerius metus dirbo sunkius darbus prie geležinkelių ir kelių statybos Vorkutos srityje, pasakoja, kad trumpai prieš jos išvykimą iš Vorkutos tose

milžiniškose vergų stovyklose prasidėję masiniai tremtinių streikai.

Trisdešimts dviejose kasyklų šachtose streikas buvęs visuotinis, vadinasi, niekas nesileido į kasyklų urvus darbams. Kitose šachtose darbas dėl streikų sumažėjo. Sugrįžėlė matė, kaip buvo sušaudyta 120 streiko vadovų, o daug kitų kažkur išgabenta. Tai bus bene pirmosios žinios apie tokius būdingus reiškinius sovietinėse vergų stovyklose. Tai rodo, kad Sovietų Sąjungos gyventojų nepasitenkinimas ir nerimas paruošia sukilimus net prievartos darbų stovyklose.

Grįžusieji iš Vorkutos stovyklų pasakoja, kad tenykštiems tremtiniams nebuvo galimumo susirašinėti su savo artimaisiais. Jie rašė, tačiau vėliau paaiškėjo, kad stovyklų vadovybė laiškų niekad neišsiuntė. Nė vienas mūsų laiškas nepasiekė Vokietijos" — sako grįžusieji.

Vorkutos stovyklose atsidūrė 50 vokiečių žurnalistų, pagrobtų Vokietijoje ir nuteistų ilgamečiams darbams.

Tarp grįžusiųjų yra ir buvęs Vokietijos pasiuntinys Lietuvoje **Dr. Erichas Zechlinas**, dabar jau 70 metų amžiaus. Jis buvo suimtas 1945 metų vasarą ir visą laiką buvo viduriniame Sibire.

Sovietų nelaisvėje esą dar visa eilė vokiečių maršalų ir generolų, ypač Vladimirovkos stovykloje, 180 kilometrų nuo Maskvos. Tai esanti tarptautinė stovykla, kurioje

kalinami ir kai kurie artimi Stalino giminės.

Kai klausytojai, tur būt, atsimena, net ir Stalino sūnus Vasilijus yra ištremtas į Murmanską

●

Visame pasaulyje krito į akis, kad Sovietai šiemet Stalino gimimo dieną ne taip iškilmingai paminėjo kaip seniau. Dar neseniai Stalinas buvo "žmonijos genijus", "viso pasaulio vadas", "pasaulio taikos kūrėjas", "visų tautų tėvas ir draugas", o visas jo laikotarpis buvo vadinamas "Stalino amžiumi'. Tarybinė spauda ir radijas, mitingai įstaigose ir įmonėse buvo užversti Stalino šlovinimu. Stalino žodis — neklaidingas, Stalino mintys — ko ne dieviškos. Už pusę kreivo žodelio prieš Staliną grėsė trėmimas ar mirtis.

Nepraėjo dar nei metai, o jau minėti pergarsiai Stalino vardą gali būti rizikinga. Juk Stalino geriausias ir artimiausias draugas Berija buvo sušaudytas.

Keista padėtis susidarė Vokietijos sovietinėje srityje. Ten partiečiai, būdami atokiau nuo Kremliaus, jau nesusigaudo, kokios dabar linijos laikytis, nenorint patekti į nemalonę. Kai kurios vietinės partijos Stalino gimimo dienos proga paprašė iš centro kalbėtojų. Tačiau centras ne tik kad kalbėtojų neatsiuntė ,bet dar partiečius įspėjo

ne šventes ruošti, o darbo planus vykdyti.

Kai partiečiai rašo centrui teiraudamiesi Stalino rinktinių veikalų, sovietinė leidykla atsako: išsibaigė. Taip baigėsi visa Stalino garbė.

Taip turi kada baigtis ir Sovietų Sąjungos vergija su visomis jos pragariškomis vergų stovyklomis, kuriose milijonai žmonių vis dar kenčia.

Vrž.

BRIGITE GERLAND, vokietė žurnalistė, bolševikų pagrobta iš namų Dresdene 1946 m., buvo paleista drauge su 224 vokiečių karo belaisviais. Ji dar dėvi rusišką kalinės "rubašką".

LELAND TOWERS (k.), 1951 metais įsmukęs į Sovietų Rusiją, nes simpatizavęs komunistams, grįžo atgalios ir Berlyne susitiko su rusų pagrobtu ir paleistu amerikiečiu kareiviu Hommer Cox. Abiem, sako, pakako bolševikinės duonos.

KALĖDOS PAVERGTOJE LIETUVOJE

Kai laisvajame pasaulyje skambėjo kalėdiniai varpai ir milijonai pamaldžių širdžių ir lūpų kartojo prieš 2,000 metų Dangaus Angelų paskelbtą linksmą naujieną "Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė geros valios žmonėms", Bolševikijoje, taigi ir

pavergtoje Lietuvoje, dundėjo kalvės, ūžė fabrikai.

Bolševikai, kurie nė vienos progos nepraleidžia nepašūkavę apie taiką, Taikos Viešpaties gimimo dieną nė vienu žodžiu apie ją neužsiminė. Agitatoriai ir komjaunuoliai saugojo, kad ypač per Kalėdas niekas nepasišalintų iš darbo, kad ir pietų pertraukos metu žmonės neturėtų laiko užsukti į bažnyčią arba bent mintyse porai minučių susitelkti. Jie varė darbininkus, tarnautojus, moksleivius ir kolūkiečius į susirinkimus, kuriuose keikė susušaudytą Beriją ir jo bendrininkus, garbino jų budelius ir vertė susirinkusius pasižadėti sparčiau dirbti.

Okupantą pagarbino ir savo ištikimybę pirmąją Kalėdų dieną jam prisiekė

Vilniaus universiteto aktų salėje

prof. dėstytojų ir studentų susirinkime doc. Jonas Dagys, istorijos - filosofijos fakulteto dėstytoja Pijonelytė, teisės mokslų dėstytojas Lekas, aspirantas Vencevičius, stud. Ambraza ir kiti. Lietuvių tautos pavergėjui žemai nusilenkė ir jį pagarbinti buvo priversti ir darbininkai Vilniaus elektrotechnikos gamykloje: meistras Tavoinis, šaltkalvis Navalnė ir kiti. Pietų pertraukos metu jie kalbėjo sušauktame įmonės inžinierių, technikų, tarnautojų, meistrų ir darbininkų susirinkime.

Antrąją Kalėdų dieną visame krašte taip pat buvo šaukiami susirinkimai, keikiamas Berija ir priimami nutarimai daugiau dirbti savo pavergėjams. Kauno "Kotton" fabriko darbininkų susirinkime Prapuolenis visų vardu pasižadėjo

stiprinti sienas bolševikinio kalėjimo,

kuriame ir jis pats sėdi, Joniškio Stalino vardo kolūkietis Jokubaitis vergiškai padėkojo maskoliams už jam numetamus elgetos trupinius, o Vilniaus "Komunaro" fabriko tekintojas atėjūnas Gogoliovas, kuriam lietuviška duona geriau negu maskoliška, nėkieno neprašytas visų varlu pasižadėjo su dar didesniu pasiaukojimu dirbti jo "mylimos tėvynės" labui. Kiti suokė apie "gerą gyvenimą" Sovietų Sąjungoje, kur žmonės nedykinėja, vadinasi nešvenčia, bet dirba...

Tuo pat metu laisvajame pasaulyje gyvenantys lietuviai šventė Kūčias ir Kalėdas. Jie savo mintimis skrido į tėvynę pas pavergtus brolius ir seseris ir ryžosi dar daugiau dirbti ir aukotis, kad greičiau būtų padarytas galas bolševikinei vergijai.

K. R.

Šventosios Žemės katalikai Marijos Metų atidarymo proga prisiminė ir meldėsi už kenčiančius tikėjimo brolius įvairiose Europos ir Azijos kraštuose.

J. GRUŠAS

PIRMAS GERAS DARBAS

2.

Gydytojas pasakė: "Nebėra vilties"... o kunigas: "yra viltis pagyti, bet turėk ir tą Didžiąją Viltį, kuri suteikia Amžinąją Laimę". Gydytojas geriau nusimano žemiškuose dalykuose, o kunigas dangiškuose. "Aš mirsiu, bet laimingai mirsiu, nors būtų tūkstantį kartų geriau, kad neįvyktų nei vienas nei kitas, o paliktų, kas iki šiol buvę. Duok man gyvenimą, Dieve, tik tam, kad padaryčiau dar nors vieną gerą darbą."

★

Prasidarė durys ir ant slenksčio sustojo nepaprastai stambus odiniu švarku apsivilkęs vyras. Baigščiomis akimis apžvelgė palatą, labai atsargiai uždarė duris ir ant pirštų galų priėjo prie gulinčio buhalterio.

— Aš esu tas šoferis... dėl kurio įvyko... nelaimė įvyko...

Buhalterio širdyje krustelėjo pyktis.. Pažiūrėjo į vėjo nugaivintą veidą, į dideles rankas ir sukando dantis.

— Jau trečią dieną pas tamstą einu, bet vis... vis manęs neįleisdavo.

Šoferis gniaužė savo benzinu kvepiančius pirštus ir nežinojo, kas toliau sakyti.. Bunga žiūrėjo į lubas ir piktai mirksėjo.

— Aštunti metai važinėju ir nė karto nebuvo įvykę nelaimės... Pirmas ir toks baisus įvykis. Tikėk tamsta...

Buhalteris galvojo: "Ir būtinai mane turėjo pasirinkti pirmam bandymui". O nuo tos minties jam šonas dar labiau pradėjo skaudėti.

— Dabar aš tamstos rankose, — ištarė drebančiu balsu šoferis, — daryk su manim, ką nori.

— Tai mat.... hu.... — sumurmėjo ligonis.

— Tamstos gyvybė neįkainuojama nė milijonais, — jau drąsiau kalbėjo svečias, — Aš žinau ,tamsta esi įžymus žmogus, bet tamsta pagysi... Nelaimė atsitiko, aš nekaltas... Kas dabar daryti!... Tamsta, be abejo, turi teisės iš manęs reikalauti gydymosi išlaidų.... gal ir dar daugiau. Tos žalos jokiais pinigais neįvertinsi, tamstos gyvybė ir sveikata, taip sakant... Bet gydymosi išlaidos!.. Jei tamsta to iš manęs pareikalausi — aš žūvęs. Turiu žmoną, tris vaikus ir labai mažai klijentų!.. Uždarbis nepaprastai menkas. Stovi visą dieną, lauki, bet... Kuo aš kaltas! Tikėk tamsta, jei reikėtų gydymosi išlaidos —tektų mašiną parduoti, tą vienintėlę šeimos duoną... Šimtą kartų tamstos atsiprašau...

Buhalteris dabar prisiminė savo prašymą: "Duok man gyvenimą, Viešpatie, tam, kad padaryčiau nors vieną gerą darbą... Pats Dievas jį man atsiuntė prieš mirtį."

— Nežinau, ar bepagysiu, tarė jis liūdnai, bet tamstai atleidžiu, vardu Aukščiausiojo tamstai atleidžiu, nereikalausiu nė cento.

Rudose šoferio akyse sušvito dėkingumas.

— Ačiū, pone, labai ačiū. Duok Dieve, kad tamsta greitai pagytum... bet dar vienas dalykas: tamsta girdėjai, juk aš daviau signalą?

— Davei.

— Taigi... Dabar reikalingas tamstos liudijimas. Kitaip man gresia kalėjimas.

Bunga dar kartą peržvelgė nelaimės kaltininką. "Toks raudonas ir sveikas vyras. Gyvens mažiausia dar keturiasdešimts metų... O aš?... Bet tu nori, Viešpatie, kad padaryčiau gerą darbą, tebūnie Tavo valia."

— Gerai, pasirašysiu, — pradėjo dairytis popierio.

— Štai plunksnakotį ir popierio aš turiu. Gal čia pat tamsta ir pasirašytum....

Ligonis ištiesė ranką popierio ir mėgino pasikelti, bet nugaroje skausmas taip nudiegė, ir jis ant visos palatos suriko. Įbėgo gailestingoji sesuo.

— Kas yra? — klausė žiūrėdama čia į ligonį, čia į svečią.

— Ponas norėjo pasirašyti tokį raštelį... dėl gydymosi išlaidų, — teisinosi išsigandęs šoferis.

— Ką tamsta! Leidžiau tik tris minutes pasikalbėti, o tamsta tuoj visokius raštelius. Kai išgis ir susitarsit dėl išlaidų.

— Kai išgysiu, pasirašysiu, — ištarė pro skausmus buhalteris.

★

Visą vakarą ligonis vienas sau galvojo:

"Štai parodžiau didelį žmoniškumą: atleidau tam, kuris man grabą pakišo. Ne tik atleidau, bet ir apdovanojau, — atsisakiau, kas man teisėtai priklauso... Bet kas tos gydymosi išlaidos, — kad tik išgyčiau... Teisingai jis sako: gyvybės nė milijonais nenupirksi. O jei numirsiu? Dangaus ir žemės Sutvėrėjau!... Padariau gerą darbą ir numirti bus lengviau. Bet vis dėlto norėčiau dar pagyventi, Viešpatie. Duok man gyvenimą tik tam, kad padaryčiau antrą gerą darbą."

★

Po penkių savaičių gydytojas pasakė:

— Jei šiuo kartu tamsta išgijai, užtikrinu, šimtą metų išgyvensi. Esi tvirtas, kaip geležis.

Ir tą pačią dieną jį išrašė iš ligoninės.

Išeidamas smagiai užtrenkė duris, pažvelgė į saulę, į styrančius nuogus medžius, giliai patraukė oro, nusišypsojo ir įsėdo į čia pat stovėjusį taksį.

"Kaip lekia biesas, sumurmėjo patraukdamas pečius, dar gali ką suvažinėti. Žaliukai tie šoferiai! Jiems žmogaus gyvybė — tik nusispjauti. Pakarti reikėtų už žmogaus suvažinėjimą — žiūrėk kaip susitvarkytų!"

Atsilošęs sėdynėje ir žiūrėjo pro automobilio langą.

"Koks puikus ruduo, diena kaip stiklas. Matyt, jau ir pašalę, tuoj ir sniego... Kažin kaip namai? Tuč tuojau reikės pradėti remontą ir paskelbti, kad išnuomojami du moderniški su visais patogumais butai. Ir taip jau begalės nuostolių. Rytoj pat imsiuos darbo. Neisiu į įstaigą — pats galėsiu prižiūrėti remontą. Jau visiškai gerai jaučiuosi... Teisingai gydytojas sakė: sveikata geležinė. Šimtą metų išgyvensiu... Tiesa, kai patraukti giliau orą — šone kažkas diegia. Greitai ir to nebeliks... Dviejų šonkaulių trūksta, bet kiek tokių išgyvena po septyniasdešimt, po aštuoniasdešimt metų. Išgyvensiu ir aš — tik reikės labiau rūpintis savimi"...

★

Rytojaus dieną kažkas pasibeldė į jo duris. Aukštas žmogus, odiniu švarku, nusilenkė ir sustojo vidury kambario.

— Aš dėl to raštelio, kurį žadėjote...

Buhalteris timptelėjo savo rytinio apsiausto atlapus, dviem pirštais nuėmė prilipusį puką, susikišo rankas į didelius kišenius ir patraukė pečius.

— Raštelio! — Kokio raštelio?... Nieko neatsimenu.

Svečias ėmė tankiai mirksėti akimis, paskui giliai atsikvėpė ir tarė nedrąsiai:

— Ta nelaimė... Dievui dėkui, kad pagijote... Aš buvau tada pas tamstą ligoninėje... sakėte nereikalausiąs iš manęs gydymosi išlaidų, žadėjote ir raštelį, kai pasveiksit...

— Atsimenu, atsimenu, — palingavo galvą buhalteris,— atsimenu, aš visomis jėgomis kovojau su mirtimi, o tamsta atėjęs pradėjai mane nervinti... Atsimenu, paskui gailestingoji sesuo tamstą išvarė.

Šoferis nuleido galvą ir glamžė savo didelę odinę pirštinę. Buhalteris perėjo per kambarį ir vėl grįžo, švelniu rankos mostu nurodė vietą:

— Prašom sėsti, tamstele, prašom, — pats atsisėdo į fotelį ir užkėlė koją ant kojos.

(Bus daugiau)

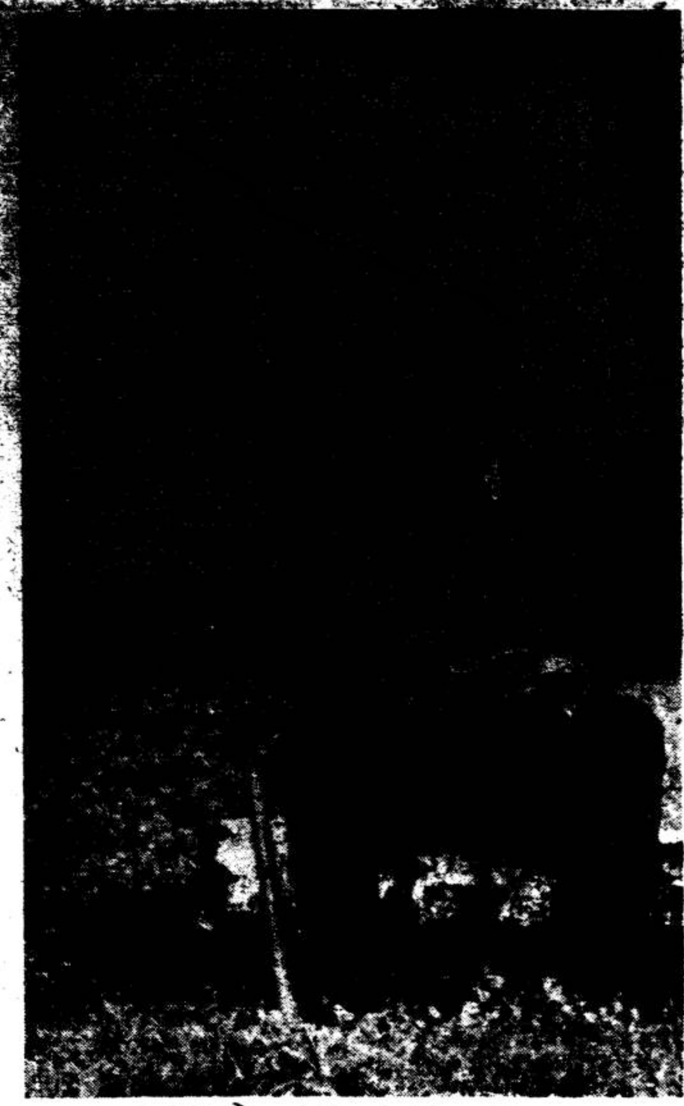

ANTANAS SMETONA, pirmasis ir paskutinis nepriklausomos Lietuvos prezidentas atostogų metu džiaugiasi poilsiu gamtoje.

A. Smetonos mirties sukaktis

Sukiesi su metų ratu pirmyn ir dirsteli į tuos linksmus ar skaudžius įvykius, kuriuos pamatai kalendoriaus lapuose. Štai sausio 10 pribėga 10 metų sukaktis, kaip į amžinybę nuėjo buvęs prezidentas **Antanas Smetona**. Jis žuvo 1944 sausio 9 Clevelande naktį kilusiame gaisre. Nespėjo pritraukti iki rugp. 10, kada jam būtų suėję 70 metų.

A. Smetona priklauso prie tų veikėjų, kurių vardas pastoviai įsipynė į lietuvių visuomenės ir valstybės istoriją.

Visuomeniniame darbe jis ėmė aktyviai reikštis, baigęs Maskvoje teisės mokslus ir apsigyvenęs 1903 Vilniuje. Čia 1905 jis pritapo prie demokratų, būsimųjų valstiečių liaudininkų, veiklos: buvo "Lietuvos Ūkininko" vyr. redaktorius, 1905 tos srovės atstovas Vilniaus seime; 1907 "Vilniaus Žinių" vienas iš redaktorių. Tais pat metais A. Smetona pradėjo dirbti katalikų, daugiausia kunigų, leidžiamoje "Viltyje" kaip vyr. redaktorius. "Viltį" perimant Pr. Dovydaičiui, tarp Smetonos ir katalikų veikėjų buvo pasėta nesantaikos sėkla, ir Smetona 1913 įsteigė "Vairą", paskui kitais vardais žurnalus bei laikraščius.

Karo metu A. Smetona buvo išrinktas Lietuvių Tarybos, paskiau virtusios Valstybės Taryba, pirmininku, o 1919 pirmuoju Lietuvos prezidentu. Kai Steigiamasis seimas prezidentu išrinko A. Stulginskį, Smetona liko publicistikoje ir universitete, politiškai opozicijoje. Iš jos A. Smetona ir vėl perėjo į prezidentus po 1926 perversmo. Jis išbuvo prezidentu iki pat 1940 birželio 15, kada jis perdavė prezidento pareigas A. Merkiui, min. pirmininkui, ir išvyko į užsienius.

Visuomenės politinėje raidoje A. Smetonai priklauso, dabarties žodžiu tariant, "trečiosios jėgos" kūrimas tarp tada išryškėjusių dviejų priešingų visuomenės ideologijų, su kuriom jis negalėjo ilgainiui sutapti. Jis sukūrė autoritetinę, kitų vadinamą vadistinę ideologiją, kurią prisiėmė tautininkų organizacijos. Pagal šią ideologiją buvo vairuojama nepriklausomoji Lietuvos valstybė ilgesnį laiko tarpą (13 m.) negu joje buvo demokratija (8 m.).

Įvairių krypčių visuomenės sutariama buvo, kad A. Smetona tauriai gynė lietuvybės reikalus Vilniuje; buvo pirmaeilis publicistas, skoningai valdęs ir gryninęs lietuvišką žodį. Bet sunku buvo surasti bendrą sprendimą dėl Smetonos visuomeninės bei valstybinės reikšmės. Tautininkų žmonėse Smetona sugebėjo išlaikyti autoritetą tautos vado, kuris siekė tautai gerovės, pozityviai ugdė tautos susiklausymą ir kūrybinę pažangą. Bet Smetona buvo nuosaikus savo sprendimuose, atkaklus jų laikydamasis, tad daliai ir tautininkų, ypač jaunesniesiem, Smetonos vadovavimas atrodė per lėtas ir per švelnus, palyginti su Europos kraštuose tada buvusiais totalistiniais režimais.

Tuo tarpu demokratinės visuomenės A. Smetona buvo kaltinamas asmens pagrindinių laisvių užgniaužimu ir demokratinės minties natūralaus augimo stabdymu, kas demoralizavo tautą ir valdžios pasparnėje priveisė pataikūnų karjeristų. Jų negalima buvo iš ten nei iškrapštyti nei jų veiksmų pakritikuoti, nors pats A. Smetona aiškiai rašė: "Mano nuomone valdžios autoritetui daug sveikiau esti, jeigu iškyla aikštėn jo buvimo sąlygų silpnumai. Žaizdą reikia atidengti šviesos spinduliams, o nelaikyti patamsėje, kad įsisenėtų" (1, 70).

Taip buvo rašoma dar tada, kai A. Smetona nebuvo valdžioje, kai nereikėjo prezidentui būgštauti nei kritikos nei opozicijos. Bet kai visas valstybines galias jis suėmė į vienas savo rankas, kai valdžioje įsisenėjo, pasikeitė tada ir jo paties laikysena. Jei kas vėliau mėgindavęs užsiminti apie žaizdotas patamses, autoritetiniam režime, būdavo jau užčiaupiamas kaip "[illegible] tautos srovei ir vienybei". Net ir lemiamuoju mūsų kraštui momentu, teisprendamas tik pats su savimi savo patarėjų, nesiėmė visų galimų priemonių valstybei gelbėti ir nesusitvarkė taip, kad šiandien būtų mažiau ginčų dėl tariamųjų kybartinių ar šveicarinių aktų.

A. Smetonos sukurtas vienos partijos diktatūrinis režimas su skaudžiu mums palikimu dar ir šiandien neleidžia pasiekti to, kad buvusio prezidento vaidmuo mūsų tautos istorijoje būtų įvertintas visiškai objektyviai ir visiems priimtinu būdu.

K. L.

Newarke rengiamasi Vasario 16-tai

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas, rengiamas New Jersey Lietuvių Tarybos ir Bendruomenės, įvyks vasario 21, sekmadienį, 2 val. p.p., Essex House viešbučio didžiulėje ir puošnioje salėje, 1050 Broad St., Newark, N. J. Kalbėtojais bus įžymūs amerikiečiai ir lietuviai. Jų kalbos bus transliuojamos per radiją. Apie pilną programą bus pranešta vėliau.

Būtų labai gera, kad šiame parengime dalyvautų galimai daugiau vietos ir apylinkės visuomenės. Įėjimas nemokamas. Surinktos aukos bus skiriamos Lietuvos laisvinimo reikalams.

Minėjimo reikalu sausio 10 d. 4 val. p.p. yra kviečiamas visuotinis lietuvių susirinkimas Šv. Jurgio D-jos salėje, 180 New York Avenue, Newark 5, New Jersey.

N.J. L. Tarybos ir Bendruomeninės Vadovybės pirmininkas **Jokubas J. Stukas**, sekretorius **A .S. Trečiokas**

WORCESTER, MASS.

Šv. Kazimiero par. vargoninkui J. Žemaičiui jau ilgesnį laiką sirguliuojant, jo vietą užėmė Ipolitas Nauragis, buvęs Lietuvos operos solistas. Tiek buvęs vargonininkas J. Žemaitis, tiek dabartinis Ip. Nauragis yieningai su choru darbuojasi. Teko nugirsti, kad šv. Kazimiero parap. suvienytas choras, vad. Ip. Nauragio, rimtai pradėjo ruoštis Lietuvos Nepriklausomybės minėjimui.

Verta priminti, kad mūsų bažnyčioje kiekvieną penktadienį 7:30 vakare būna iškilminga šventoji valanda. Išstatomas Švč. Sakramentas ir daugelis žmonių renkasi melstis ir atiduti pagarbą V. Jėzui. Per pamaldas giedamos lietuviškos giesmės, o ypač visiems patinka mums brangi ir Dievui maloni giesmė "Šventas, Dieve." Būtų malonu matyti dar daugiau žmonių besimeldžiant, kad Dievas pasigailėtų mūsų brangiosios tėvynės ir suteiktų jai laisvę.

Dusmeniškis

NETEKOME KUN. K. ŠIRVAIČIO

CLEVEANDĄ, OHIO

Per Naujųjų Metų lietuviškos sumos pamokslą kun. B. Ivanauskas pranešė, kad iš šv. Jurgio parapijos į Akroną iškeliamas kun. dr. K. Širvaitis. Sausio 3d. sekmadienį kun. Širvaitis šv. Jurgio bažnyčioj atlaikė jau paskutinę sumą ir tarė atsisveikinimo žodį. Jis šioj parapijoj išdirbęs 5 metus. Iš žmonių patyręs daug gero. Broliams tremtiniams jo išvykimas gal būsiąs ir sunkiai suprantamas, bet tokia jau kieta esanti gyvenimo tikrovė, prie kurios čia reikią taikytis. Visiems palinkėjo išlikti gerais lietuviais katalikais.

Tokia yra šio nelaukto iškėlimo išorinė pusė. Kad šioj parapijoj reikia atmainų, visi tai mato, bet ne tokių buvo galima tikėtis. Lietuviai šį iškėlimą pergyvena skaudžiai, nes kun. Širvaitis iš Clevelando lietuvių kunigų buvo bene vienintelis, kuris, be kunigo pareigų, dar nuoširdžiai rūpinosi ir lietuvybe. Jis buvo visos eilės lietuvių organizacijų (ateitininkų, skautų ir kt.) dvasios vadas. Jis lietuviams mokiniams per jų pamokas dėstė tikybą jų gimtąja kalba. Jis buvo tas, kuris jautriu nuoširdžiu pamokslu prabildavo į lietuvius jų įvairių tautinių švenčių progomis. Jis buvo tas, kuris suprato lietuvių džiaugsmo ir skausmo jausmus. Jį lietuviai matydavo įvairiuose savo parengimuose - koncertuose, minėjimuose, šventėse ir kt.

Kun. Širvaičio darbas šv. Jurgio parapijoj visą savo reikšmę įgyja ypatingų sąlygų fone, nes jam nepritarė tie, nuo kurių jis priklausė. Visos jo pastangos tebuvo lydimos nuolatinio nepasitenkinimo. Reikėjo didelės kantrybės ir geros širdies viskas pakelti. Jis pakėlė.

Pagaliau lietuviams ir jis atimtas. Mes jį išlydime geriausiais jausmais. Telaimina Dievas jo darbą naujojoj vietoj.

Į kun. Širvaičio vietą šv. Jurgio parapijoj paskirtas kunigas nelietuvis.

St. Brazdas

Kalėdų eglutę lietuvių vaikams gruodžio 27 d. lietuvių salėje surengė vysk. Valančiaus mokykla. Vedėjas P. Balčiūnas dėkoja mokytojoms Stasienei, Orantienei, Augustinavičienei ir kt. už programos parengimą, L. Sagiui — už mokinių tautinius šokius, tėvų komiteto pirm. B. Graužiniui ir nariams Gaižučiui, Golšanskienei, Gulbinienei, Laikūnui už eglutės parūpinimą, bufeto suorganizavimą ir kt. ruošos darbus, mokinių tėvams už suaukotus užkandžius, Vyčių 25 kuopai už veltui duotą alų, Kalėdų Seneliui Z. Dučmanui už jo pasiimtas ir gerai atliktas pareigas, spaudai už eglutės garsinimą, pagaliau visiems dalyviams, gausiai atsilankiusiems.

Alg. Kačanausko Aitvarai iš New Yorko dainuoja sausio 10 d. 5 val. lietuvių salėje Lietuvių Studentų Sąjungos skyriaus rengiamame koncerte. Kvarteto sudėtis: I ten. V. Bražėnas, II ten. J. Nakutavičius, barit. Iz. Ališauskas, bosas V. Savukynas. Originali ir įdomi programa, pirmąkart girdima Clevelande. Be to, pas studentus ir šiaip reikia nueiti. Tad visi į jų koncertą, po kurio dar šokiai, bufetas ir k. linksmybės!

Operetė "Subatos vakarėlis" Balfo 55 skyriaus statoma sausio 16 d. (šeštadienį) 8 val. vak. lietuvių salėje. Ji Pr. Zarankos sukurta su dideliu pasisekimu buvo statoma Vokietijoj, vėliau Detroite, Hamiltone ir kt. Clevelandui ją išplėtė ir patobulino S. Kudokienė, dainas parinko muz. Alf. Mikulskis, režisuoja ir dekoracijas piešia akt. P. Maželis, vaidina S. Kudokienė, N. Aukštuolienė, P. Maželis, A. Gilys ir V. Raulinaitis, akompanuoja muz. R. Brazaitienė. Biletai Spaudos Kioske ir pas platintojus. Bufetas ir baras. Šokiai ir vaišės.

Kanados svečių solistės S. Kardelienės ir pianisto virtuozo K. Smilgevičiaus koncertą sausio 23 d. 7 val. vak. lietuvių salėje rengia SLA 136 kuopa. Šokiai, bufetas ir kt. Biletai nuo 3 iki 1.50 dol. (moksleiviams ir šokiams po 75 centus) "Dirvoj", Spaudos Kioske ir pas valdybos narius. Pusė pelno Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje.

Lietuvių Bendruomenė Clevelando lietuvių gyvenime įgyja vis didesnę reikšmę. Jos vieta darosi vis svarbesnė. Jai atitenka spręsti ir vykdyti vis daugiau ir daugiau lietuviškų reikalų. Tad svarbu, kad jos priešaky stovėtų patys pajėgiausi, kūryibngiausi ir veikliausi mūsų žmonės.

Nauja apylinkės valdyba ir kontrolės komisija renkama sausio 24 d. metiniame susirinkime. Kandidatų siūlymas pratęsiamas iki sausio 17 d. 12 val. dienos. Siūlyti gali kiekvienas renkamojo amžiaus apylinkės lietuvis ir Clevelando lietuvių organizacijos. Raštus, liudijančius ir kandidatų sutikimą, įteikti Rinkimų Komisijos pirm. A. Gargasui 1485 E. 71 St. arba Em. Skrabulytei 1382 Giddings Rd.

Bendruomenės Rinkimų Komisiją sudaro: A. Gargasas — pirm., L. Sagys — sekr., A. Buknis, Em. Skrabulytė ir J. Urbšaitis.

Informacinis LB apylinkės susirinkimas šaukiamas sausio 10 d. 11:30 val. lietuvių salėje. Atstovai praneš apie Chicagoje įvykus LB pasitarimą ir visuotinį Amerikos lietuvių kongresą.

LB apylinkė, išleidusi Čiurlionio kūrinių patefono plokšteles, rengiasi duoti ir žodinės mūsų kūrybos įrašymą — mūsų poetų ir rašytojų veikalų arba jų ištraukų. Šie įrašymai tiks pasiklausyti kiekvienam, bet ypačiai bus reikalingi mūsų jaunimui ir mūsų vargo mokyklų mokiniams, negalintiems normaliai išeiti lietuvių literatūros kurso.

Čiurlionio ansamblio [illegible] švenčių proga per A. Liutkų [illegible] ir Balfui [illegible] 87 dol. **[illegible]**

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją?

Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gyv. 432 [illegible] Str., [illegible], Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. [illegible]

DARBININKO VAKARAS

JURGIS BLEKAITIS

Sausio-January 17 dieną, sekmadienį, 5 val. p. p.,

Schwaben Hall salėje, 474 Knickerbocker Ave. (Knickerbocker ir Myrtle kampas) Brooklyne

vaidinama

TOSKA DAUBARAITĖ

JUOKINGOS PAMAIVOS

pagal Moljerą

linksmą komediją iš lietuvių kūrimosi Amerikoje

HENRIKAS KAČINSKAS

Režisuoja

JURGIS BLEKAITIS — Lietuvoje, tremtyje ir Amerikoje pastatęs per 10 scenos veikalų, kurie susilaukė gražiausių įvertinimų.

Vaidina

geriausios mūsų teatro pajėgos:

TOSKA DAUBARAITĖ — dramos aktorė, savo vaidmenims visada suteikianti daug žavesio ir vidinės šilumos.

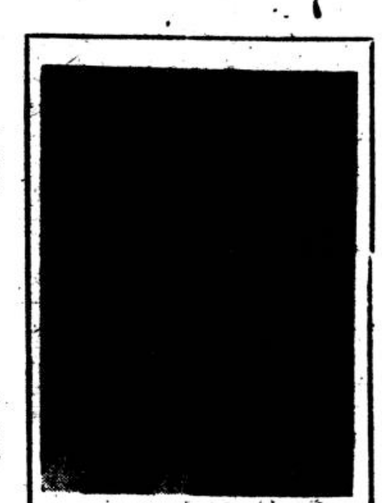

KAZYS VASILIAUSKAS

HENRIKAS KAČINSKAS — įžymus dramos aktorius, sukūręs neužmirštamų vaidmenų, šiemet švenčiąs 30 metų scenos darbo sukaktį.

KAZYS VASILIAUSKAS — dramos aktorius, kurio humoras verčia visus juoktis iki ašarų

LIETUVOS DRAMOS STUDIJOS MOKINIAI

DEKORACIJOS — DAIL. PR. LAPĖS

Baltimorė be Kalėdų Senio

Šv. Alfonso mokykla jau be Santa Claus

Prieš Kalėdas Baltimorės arkivyskupijos laikraštyje "The Catholic Review prel. L. Mendelis buvo paskelbęs straipsnį, kuriame pareiškė, kad šv. Alfonso mokyklos mokiniams šiais metais kalėdines dovanas jau nedalys Santa Claus, kaip visai svetimas Jėzaus gimimo šventei. Tą žinią su savo aiškinimais pakartojo Baltimorės dienraštis The Sun, ir paskui po visą Ameriką ją išnešiojo Associated Press. Prel. L. Mendeliui tuojau pradėjo plaukti laiškai iš visų plačiosios Amerikos kampų. Vieni karštai sumanymui pritarė, kiti smerkė. Be to į šv. Alfonso mokyklos prieškalėdines iškilmes (gruodžio 22 d.), kuriose dalijamos vaikams švenčių dovanos ir kurios turėjo apsieiti be Santa Claus, savo korespondentus buvo atsiuntusios Associated Press, United Press, Detroit Press, The Catholic Review ir The Sun. Korespondentai net filmavo iškilmes, kuriose vargšas Santa negavo vietos.

Svečiai susidomėję išklausė prel. L. Mendelio paaiškinimų, kodėl taip padaryta. Prel. L. Mendelis savo kalboje paaiškino, kad šv. Alfonso mokyklos istorijoje pirmą kartą per 32 metus įprastinis Santa Claus neateis į mūsų kalėdinę iškilmę. Ir tatai dėlto, kad Santa Claus, kurį daugelis jūsų matė gatvių kertėse, didžiosiose krautuvėse ar kur kitur, neturi jokios dalies iškilmėse, kuriose minime Jėzaus, Dievo ir mūsų Išganytojo gimimą... Santa Claus yra gera dvasia, gyvenanti tik knygose ir liaudies laumių dausose, bet jis nėra tikrasis dovanų dayėjas, kurias jūs gaunate Kalėdų metu. Tiesa, Santa Claus kai kur reiškia Nikalojų, labai gailestingą vyskupą, kurio šventė yra gruodžio 8 d. Tuose kraštuose, kur iškilmingai švenčiama šio vyskupo šventė, tą dieną vaikai gauna dovanų iš asmens, pasirėdžiusio vyskupo rūbais. Tačiau, — toliau kalbėjo prel. Mendelis, —šv. Nikalojus, būdamas katalikų vyskupas ir žinodamas Jėzų esant jo Dievą ir Išganytoją, jokiu būdu nesutiktų Kalėdų pasisavinti Jėzaus vietą kaip dalytojas dovanų, kurias jūs gaunate. Dievas yra visokių dovanų dalytojas. Taigi tikrasis kalėdinių dovanų dalytojas yra Jėzus, kaip Dievas iš meilės mums tapęs žmogum... Kalėdos yra Jėzaus gimimo diena... Savo gimimo dieną Jis siunčia jums, vaikučiai, dovanų. Tačiau tai Jis daro per jūsų tėvus, mokytojus ir draugus, įkvėpdamas juos mylėti jus, kaip Jis myli mus visus."

Po šio paaiškinimo, prieškalėdinė mokslo baigimo iškilmė atlikta įprastu būdu. Visi mokyklos mokiniai, seserų mokytojų gražiai sutvarkyti, užėmė patį salės vidurį. Svečiai susėdo aplinkui ir scenoje. Programą sudarė kalėdinės giesmės, pusiau lietuviškos, pusiau angliškos. Programos dalykai išpildyti labai tvarkingai ir gražiai. Korespondentai buvo mielai nustebinti išgirdę, kad visi vaikai giedojo abiem kalbom.

Vaikučių akys krypo į sceną. Jos gilume buvo matyti didelis apšviestas Jėzaus gimimo paveikslas. Prieš jį išdėstytos kalėdinės dovanos. Atėjus laikui, Prelatas paskelbė, kad dovanos duodamos Jėzaus gimimo atminimui ir Jo vardu. Dovanėles įteikė pats Prelatas. Vaikučiai jomis džiaugte džiaugėsi. Nebuvo matyti jokio ženklo, kad kas, mažieji ar suaugusieji, būtų pasigedęs Santa Claus. Be abejojimo, jo nesiilgs bei nepasiges ir ateinančiais metais.

Kalėdos šv. Alfonso bažnyčioje

Prel. L. Mendelis, kaip kas metai, padarė viską, kad didžiajai Jėzaus gimimo šventei bažnyčia būtų ko gražiausiai papuošta ir kad tikintieji joje rastų ko geriausias sąlygas, reikalingas susikaupimui ir dvasiniam atsinaujinimui.

Ketvirtą advento sekmadienį, atėję į savo bažnyčią, sunkiai ją bepažinom. Visas bažnyčios vidus buvo išvedžiotas vainikais. Didysis altorius buvo išpuoštas gausiais gėlių bukietais. Šoninis altorius savo viršuj buvo pavirtęs Betliejaus miestelio paveikslu, o apačioj priglaudęs Kristaus gimimo prakartą. Jo figūros naturalaus žmogaus dydžio, aplinkui daug įvairiaspalvių šviesų.

Visą paskutinę advento savaitę į šv. Alfonso bažnyčią plaukte plaukė tikintieji pasimelsti ir ieškoti dvasinio susraminimo atgailos sakramente.

Kalėdų išvakarėse, pusiau dvyliktą naktį, Mrs F. Brown vadovaujamas choras pradėjo giedoti kalėdines lietuviškas giesmes. Jų pasiklausyti buvo prisirinkusi pilna bažnyčia. Per Bernelių Mišias, prasidėjusias lygiai 12 val. naktį, bažnyčia vos sutalpino norinčius patekti. Šv. Mišias aukojo prel. L. Mendelis, kun. P. Patlabos ir kun. J. Antoševskio asistuojamas. Savo iškalbingame pamokslе jis kvietė visus tikinčiuosius mylėti Jėzų, tapusį žmogum.

Šeštadienio mokyklos eglutė

Eglutė buvo suruošta gruodžio mėn. 27 dieną parapijos salėje. Matėme neilgą scenos vaidinimą, pavaizduojantį tremtinius iš Lietuvos: peliukę, paukščiuką, kiškelius, peteliškes, jaunesnius ir vyresnius vaikučius. Vaizdelį sudarė dainos, šokiai ir deklamacijos. Jis gyvai priminė tėvynę Lietuvą, iš kurios tremtiniai buvo išvaryti. Antroj dalyj mokyklos mokiniai pre Kalėdų eglutės pagiedojo dvi kalėdines giesmes: Tyliąją naktį ir Gul šiandieną jau ant šieno. Po to šios mokyklos mokiniams buvo išdalytos kalėdinės dovanėlės.

Pertraukos metu mokyklos vedėjas pasakė trumpą, bet atvirą žodį tėvams. Vedėjas pasidžiaugė, kad parapijos šeimininkas prel. L. Mendelis šeštadienio lietuviškajai mokyklai suteikia visas sąlygas: apšildytus ir apvalytus kambarius, visas mokymo priemones. Iš tėvų pusės reikia tik noro savo vaikus į pamokas pasiųsti ir žiūrėti, kad vaikai paskirtus uždavinius atliktų. Tačiau du faktai rodo, kad to noro ne vienai šeimai stinga. Baltimorėje yra 70 tremtinių šeimų, turinčių mokyklinio amžiaus vaikų, bet į šią šeštadienio mokyklą savo vaikus pasiunčia tik 30 šeimų. Be to, ne vienas šios mokyklos mokinys, jo amžiui didėjant, pasitraukia iš mokyklos.

Reikia pripažinti, kad tai tikros, nors ir liūdnos, pastabos .Gaila ir drauge gėda, kad didelė tremtinių dalis tik kalbėti moka apie tautiškumo išlaikymą, o iš tikrųjų dėl savo apsileidimo greičiau nutautės negu senoji karta.

Marijos Metai šv. Alfonso bažnyčioje

Šv. Alfonso bažnyčioje per ištisus Marijos metus kiekvieną šeštadienį, nuo ryto ligi vakaro, viešam garbinimui bus išstatomas Švč. Sakramentas. Tikintieji kviečiami melstis, kad Dievas, Marijos užtarimu, apsaugotų pasaulį nuo bedieviškojo komunizmo ir tautoms grąžintų laisvę.

Svečiai iš Philadelphijos

Sausio 2 d. pas mus lankėsi Philadelphijos Lietuvių Meno Ansamblis ir išpildė Baltimorės Tremtinių Dr-jos ruošto vakaro programą. Ją sudarė dainos, tautiniai šokiai ir deklamacijos. Choras padainavo apie 20 dalykų, daugiausiai lietuvių liaudies dainų, kurių dauguma Baltimorėje buvo girdimos pirmą kartą. Solo dainavo Julija Vaškienė, choro solo partijas atliko Edis Lušis, čia gimęs jaunuolis. Chorui vadovavo Leonas Kaulinis, o akompanavo Dolores Norgalis. Tautinių šokių grupei vadovavo Bronė Gasparėnienė, grojo Ant. Šalčiūnas. Keletą dalykų padeklamavo A. Šalčiūnas.

Programą svečiai atliko gražiai. Buvo aiškiai matyti rūpestingas pasiruošimas, atsidėjimas pasiimtam darbui ir pavyzdingas susiklausimas. Atsilankiusiems į šį vakarą programa labai patiko. Vakaro programai vadovavo Vytautas Volertas.

Naujas rėmėjas

Sausio m. 3 d. Lietuvių Radijo valandėlė pranešė, kad jos rėmėju tapo prel. L. Mendelis. Tačiau jis nepasitenkino nustatytu poros dolerių mokesčiu: Prelatas pridėjo dar $50 auką. Už moralinę paramą ir tokią žymią auką Valandėlės vedėjai prel. L. Mendeliui nuoširdžiai dėkojo.

P. K.

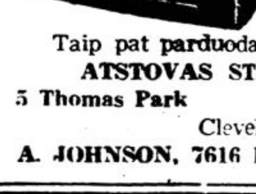

DĖMESIO

VOKIŠKAS RADIO APARATAS 8 LEMPŲ

su visomis bangomis kaštuoja tik $100, —

Taip pat parduodami ir brangesni aparatai.

ATSTOVAS STASYS GRABLIAUSKAS

5 Thomas Park **So. Boston 27, Mass.**

Clevelando Astovas:

A. JOHNSON, 7616 Decker Ave., Cleveland, Ohio

Lietuvių Radijo Korporacija

502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO 8-0489

Lietuvių Radijo programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, perduodama sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. Būna lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į STEPONĄ MINKŲ, Baltic Florists Gėlių ir Dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas "Darbininkas", lietuviškos knygos ir rankų darbo dovanos.

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA

WESX—1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.

Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidudienio. Jeigu norite ka nors pasveikinti ar paskelbti, tai suskite: LITHUANIAN RADIO HOUR, 50 Cottage St., Norwood, Mass.

Skyrius: LITHUANIAN FURNITURE CO., 326 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

A. ir O. IVAŠKAI

Telefonai: NOrwood 7-1449 ar SOuth Boston 8-4618

New Yorke 1953 metų BALFo Vajaus Komitetas ir visuomenės atstovai vajaus užbaigtuviniame susirinkime: Iš kairės į dešinę: A. Reventas, kun. A. Račkauskas, J. Dagys, A. Sodaitis, J. Valaikas, Butkus, Jonas Janušikevičius, J. Ginkus, L. Dymša, V. Alksninis, inž. Br. Kunigėlis, Komiteto pirm. kun. Dr. S. Valiušaitis, J. Brundza, A. Visminas, žurnalistė S. Narkeliūnaitė, BALFo centro išd. A. S. Trečiokas ir V. Kulpavičius.

JAPONIJOS IŠKILMINGIAUSIA ŠVENTĖ

Kaip japonai sutinka Naujuosius Metus

Kalėdų šventėse teko susipažinti su vienu jaunu lietuviu, čia gimusiu, kuris apie dvejus metus buvo Korejoje ir Japonijoje. Lietuviškai jis kalbėjo silpnai, nors mane gerai suprato.

— Pernai per Kalėdas, turbūt, nebuvot dar namie? — paklausiau jo užmegzdamas kalbą.

— Ne, pernai buvau dar Japonijoje ,netoli Tokyo, vienoje aviacijos bazėje. Bet ten svarbiausios šventės yra ne Kalėdos, o Naujieji Metai. Ta šventė, Japonijoje pati iškilmingiaušia, užtrunka visą savaitę. Juk ir mes per Kalėdų šventes žiburėlius ir vainikus languose laikome daugiau negu vieną dieną. Japonai panašiu būdu Naujuose Metuose išpuošia savo namų duris.

O kaip atrodo tie jų papuošimai?

— Na, jie tada stato prie namų tokius vartus, pro kuriuos "įeinama į naujus metus." Iš abiejų pusių pastato po liekną pušį. Jos vadinamos 'kadomacu" — vartų pušys. Viena būna parinkta su lygia žieve, antroji — su šiurkščia. Tai reiškia, kad vienas iš tėvų, vyras ar moteris, gali būti ir šiurkštesnio būdo, bet šeima dėl to neturi subyrėti. Ji turi darniai sutarti ir gyventi kartu taip ilgai, kaip tos pušys. Japonijoje jos laikomos ilgaamžiais medžiais, kaip kitur ąžuolai.

— Tai ir visas papuošalas, tos pušys?

— O ne, dar būna ir kitų žalumynų: bambuko lazdelių ir paparčio šakelių. Bambukas, žinote, yra lankstus augalas kaip nendrė, vėjo nepalaužiamas. Tai reiškia, kad vedusieji šeimoje turi pasižymėti lanksčiomis, nepalaužiamomis dorybėmis — nuolankumu, tvirta meile.

— O ką reiškia paparčio šakelės?

— Man pasakojo, kad jos reiškia patį gražiausį dalyką— žmogaus kuklumą. Jūs žinote, kad paparčio lapai yra iš viršaus tamsiai žalsvi, o iš apačios — šviesūs. Jei žmogus giriasi savo dorybėmis, tai jį matome tik iš viršaus ir jis mums atrodo žmogus tamsus. O jei kieno gero būdo ypatybėmis pasirodo be pagyros, nejučiomis, iš jo elgsenos, tai toks žmogus, tarsi apverstas paparčio lapas, mums rodosi šviesus. Tai pamoka visiems pagirūnams.

— O žiburius ar kabina tuose pušų vartuose?

— Kabina spalvotas popierines lempas, žibučius, žaislelius ir k. Be to, vartuose kabo virvė "šimenava", sukta į kairę pusę. Mat, kairė ranka yra arčiau širdies. Japonams tai reiškia nuoširdumą. Vartuose dar būna pakabintas ir vėžys.

— O kam jis ten reikalingas?

— Priminti, kad ir sulinkęs senis (vėžiai ir jauni yra susirietę) būtų judrus, gyvas kaip vėžys vandenyje.

— Ar kokiu nors "šiltu vandenėliu" japonai pasišlaksto per Naujus Metus?

— Kur to nėra?... Japonai šventėm daro savo svaiginamąjį gėrimą "otoso". Jis geriamas su pyragaičiais "moči" ir kitais prieskoniais. Tiktai krikščionys Naujų Metų rytą atsineša vandens iš tyrio šaltinio. Japonai dar užkanda kartaus apelsino "daidai". Kiniškai tas žodis reiškia: "gyvenk sveikas per kartų kartas". Japonai labai nori ilgai gyventi.

— Girdėjau, kad kinų ir japonų kalbos labai panašios!

— Yra panašumo ir labai didelio skirtumo. Tik raštas yra tas pats.

— Kaip tai suprasti?

— Labai paprastai. Japonas žiūri į tą patį raštą ir skaito japoniškai, o kinas — kiniškai. Žinote, kiniškas ženklas, panašus į apverstą Y, reiškia vyrą; japonas sako "hito", o kinietis — "lun".

— Vadinasi, jei mes rašytume ne raidėmis, o ženklais, tai reikėtų apversti V ir sakyti 'stogas".. Amerikiečiai, į tą patį ženklą žiūrėdami, tartų "roof".

— Yes, galėtų tokia "sainė" dar reikšti ir namą. Tada mano papė sakytų "hauzė", mamė — "stubė", o partrauktas iš Vokietijos boisas — "pirkia."

— Žinote, būtų neblogai,— pajuokavau. — Tada dienraštį New York Times prancūzas skaitytų prancūziškai, vokietis — vokiškai ispanas — ispaniškai. Koks patogumas! Vienas laikraštis visam pasauliui.

— Bet kai pradėtų tarp savęs kalbėti, vistiek vienas kito nesuprastų kaip japonas kiniečio, nors jie naudojasi tuo pačiu raštu.

Neišsprendę "problemos", kaip nugalėti kalbų skirtumus, kad žmonės suartėtų bent per šventes, nuoširdžiai atsisveikinome lietuviškai: "Pasimatysime vėliau." Tai reiškia: "Iki pasimatymo."

Aš dar palinkėjau susitikti per kitus Naujus Metus išlaisvintoje Lietuvoje.

K. Žembrė

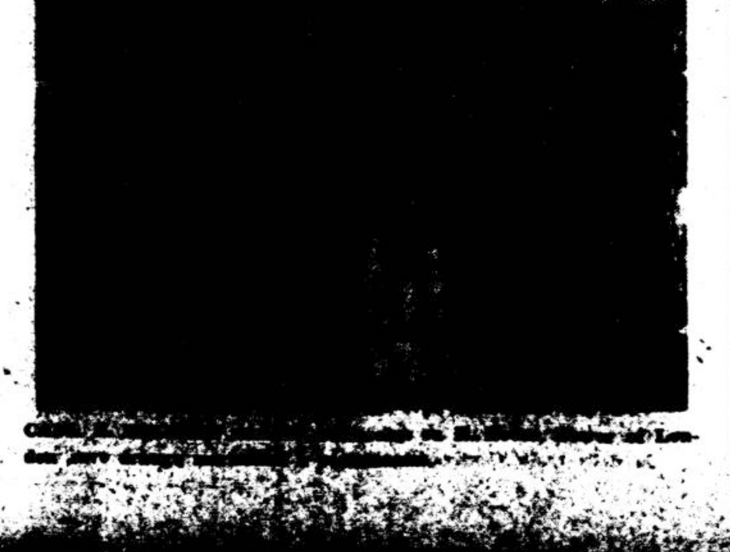

IŠ VISUR

● **Aidų redakcijos** [illegible] vas sausio 2 d. posėdis New Yorke. Buvo aptarti artimiausi darbai ir suprojektuoti nauji numeriai. Posėdyje dalyvavo A. Vaičiulaitis, T. L. Andriekus, OFM, dr. J. Grinius iš Bostono ir Nyka Niliūnas iš Baltimorės.

● **Ateitininkų vajaus** užbaiga iš sausio 10 nukeliama į vasario 27 d., į Užgavėnes. Tada paaiškės ir laimėjusieji dovanas. Vyr. At-kų Federacijos Valdyba prašo iki to laiko būtinai grąžinti laimėjimų knygneles. Neprisiuntusieji negalės dalyvauti laimėjime.

● **Henrikas Kačinskas** šiemet švenčia 30 metų scenos darbo jubiliejų. Šia proga Brooklyno Lietuvių Dramos studija rengia spektaklį-benefisą, kuriame jubiliatas vaidina pagrindinį vaidmenį. Statoma A. J. Cronino drama "Jupiteris juokiasi." Spektaklis įvyks vasario 6-7 d.d. New Yorke.

● **Į Lietuvą** švenčių proga Amerikos Balsas perdavė švenčių sveikinimus, katalikų ir evangelikų pamaldas, pamokslus, giesmes, deklamacijas, dainas ir švenčių vaidinimus.

● **Argentinoje** gruodžio 20 d. įvyko Pabaltijo sportininkų susitikimas. Didžiausią taurę laimėjo latviai, antrąją lietuviai, trečiąją — estai.

● **Gražiai prisimena Lietuvą.** Į Montevideo miestą Urugvajuje atvyko ispanas dr. J. Carrido, UNESCO Technikinės Pagalbos Misijos šefas, žymus fizikas, ir kurį laiką čia sustos. Jis yra Lietuvos bičiulis, vieną vasarą praleidęs Lietuvoje, gražiai prisimena kraštą ir žmones. Aplankęs Lietuvos pasiuntinybę, jis dėmėjosi daugeliu dalykų, ir savo kai kurių draugų lietuvių, su kuriais jam teko studijuoti Prancūzijoje, Šveicarijoje ir susipažinti Lietuvoje, likimu. Įžymus svečias buvo aprūpintas reikiamomis informacijomis ir literatūra. Jis pareiškė, kad kur tik bus proga, visur jam būsią malonu Lietuvai padėti. "Mes, ispanai, sako, Lietuvos tragediją suprantame ir atjaučiame gal net daugiau, negu kiti."

● **Dr. K. Graužinį,** Liet. įgaliotą ministerį P. Amerikos valstybėms, neseniai aplankė naujas D. Britanijos ambasadorius Lingeman ir JAV ambasadorius Dempster McIntosh. Dr. K. Graužinis vėliau juos revizitavo ir ta proga plačiau painformavo apie Lietuvos tragediją.

● **K. Čibiras** — Verax nuolat rašo į P. Amerikos spaudą. Savo straipsnių serijoje, pavadintoje "Tikrovė ir komunistiniai melai" parašė jau 200 straipsnį. Jis yra nuolatinis bendradarbis didelio Montevideo dienraščio "El Die", "El Pueblo" Buenos Aires mieste ir "La Religion" Caracase Venecueloje.

● **Pietinėje Suvalkijoje,** Lietuvoje šiais metais birželio 30 d. bus matomas pilnas saulės užtemimas, kurio stebėti suvažiuosią nemaža mokslininkų.

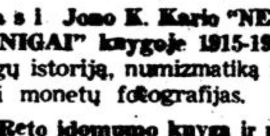

NUO CARO RUBLIO IKI BOLŠEVIKŲ CERVONCO

rasi Jono K. Kario "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI" knygoje 1915-1941 m. Lietuvoj kursavusių pinigų istoriją, numizmatiką ir natūralaus dydžio banknotų bei monetų fotografijas.

Reto įdomumo knyga ir pinigų albumas vienoje vietoje! Anglų kalba santrauka knygoje daro ją įskaitomą ir nemokantiems lietuviškai. Ir visa tai — tik už 5 dol.

Užsakydami rašykite:

J. K. KARYS, 45 Park Terr., Bridgeport 4, Conn.

ČESLAVAS SASNAUSKAS, miręs sausio 6 d. prieš 38 metus. Apie tą mūsų žymų kompozitorių ir jo kūrybą plačiau galima pasiskaityti prof. J. Žilevičiaus parašytoje ir kun. L. Voisiekausko išleistoje knygoje "Česlavas Sasnauskas". Gaunama Darbininke.

MINTYS TIES NAUJU JUBILIEJUM

Iš reportažo ciklo "Šostinės vingiuose"

Vladas Ramojus

Prieš kurį laiką L. Žurnalistų S-ga savo tikriesiems nariams ir aspirantams išsiuntinėjo S-gos įstatus, kur pabrėžiama, kad, norint būti tikruoju S-gos nariu, reikia bent tris metus žurnalistinį darbą aktyviai dirbti šalia pagrindinės profesijos. Atvirai šnekant, norisi į tą S-gą pakliūti ir todėl, užmiršęs nuovargį ar kitokius malonumus, vėl "Darbininkui" pradedu reportažų seriją iš Chicagos. Sakau, gal to pasėkoje ir "Žinomųjų lietuvių vardyno" papildomom laidon papulsiu... O kas gi garbės netrokšta; mielas skaitytojau? Juk ir tas, kurs burtų keliu tautas Teherane ar Jaltoje velniui pardavinėjo, šiandien Nobelio premijos neatsisakė.... Tik nepyk, kad šio reportažo gaida liūdna ir kad jis skirtas daugiau tiems, kurie šį kraštą pasiekė DP etikete paženklinti.

Už langų kryžiuojasi sniegu apsidengusios Chicagos gatvės. Už miesto jos išsilieja į baltus, nesibaigiančius plotus. Ir mintys, tos svaigios žiemos romantikos pagautos, nejučia rieda ten ,iš kur niekas nebeateina... Štai kalendoriuose atverčiam naujuosius 1954 metus. Kai sustoji ties naujomis skaitlinėmis ir pagalvoji, matai, kad ir šie metai **jubiliejiniai.** Dar keletas mėnesių ir sușeis dešimtmetis, kai daugelis "naujųjų„ amerikiečių" trumpam pasitraukiam iš namų. Kai ten tėvynėje, anot poeto Kazio Bradūno (eilėraštį cituoju iš gražaus, vertingo T.T. Pranciškonų metraščio):

Dirvonuose kaulai rūdija,
Ir girios garuoja krauju, —
Krinta, byra ant jų
Mūsų motinų ašaros grynos;
Jose skęsta kalnai,
Jos užlieja duobes
kapinynuos
Sklidinai, sklidinai...

Ką mes ilgoje tremties metų eilėje turim veikti, geriausiai pasako Biržėnų Klubo Chicagoje Valdybos įrašas Kazio Binkio 'Lyrikos" knygoje, įteiktoje kiekvienam biržėnui, auka prisidėjusiam prie knygos išleidimo: "Iškilom iš gimtosios pastogės ne gardesnio kąsnio ieškodami, bet tautos gyvybės palaikymui".

Iš anapus geležinės uždangos kartas nuo karto atskardena žinios, kad tautos širdis, nors ir žiauriai kalavijų subadyta, dar tebėra gyva, kad laisvės ilgesys nenumarintas ir tiek aukų pareikalavusi kova dar neužgesusi. Tenai per ištisą dešimtmetį jėga, teroras ir kankynės nepajėgė galutinai suparaližuoti tautos kamieno.

Bet kokie ženklai šiapus? Be viso būrio mūsų kultūros partizanų, kaip ansambliai, chorai, vaidintojų rateliai, dailininkai, rašytojai, žurnalistai, leidėjai ir redaktoriai, be visos eilės mūsų garbingų senosios ir naujosios kartos veikėjų, pati masė kasdien grimsta vis į gilesnį miegą. Tą faktą ypač paryškina vis liūdnėjanti lietuviškos knygos ir lietuviškos spaudos padėtis. Vis dėlto per visą dešimtmetį nei Vliko, nei Alto nei kitų mūsų veiksnių vadovaujantys žmonės nedrįso tautai pranešti, kokiais tiražais čia leidžiamos lietuviškos knygos, kaip domisi jomis skaitytojai, kokia laikraščių padėtis, kiek jų be laiko sustojo ėję tuo metu, kada tautai prie Nemuno žūnant, taip reikia naujų tautos gyvybės prošvaistėlių. Taip, nepranešė, nes žinios nebūtų buvusios liūdnos žmonėms tos tautos, kuri už savąjį raštą ir knygą tiek gyvybių yra padėjusi ir dar tebededa. Nebe reikalo pereitą rudenį Žurnalistikos Kursuose Chicagoje žurn. Br. Kviklys, rankose laikydamas Lietuvoje išleistą pogrindžio laikraštėlį, tarė: — Matot, tik nedidelis popierio gabalėlis, bet kokia jo jėga, nes prieš jį sudužo ir geriausiai ginkluotos nacių divizijos...

"Žinomųjų Lietuvių Vardynas" priskaičiavo netoli dešimties tūkstančių žinomųjų lietuvių. Kad nors žinomieji susidraugautų su lietuviška knyga, jos padėtis būtų daugiau negu gera. Bet, kur tau! Mūsų kultūros paminklas L. Enciklopedija pirmyn ritasi vos su 3000 prenumeratorių, o ką bekalbėti apie didžiąją J. Cicėno dovaną "Vilnius tarp audrų", kurios 700 ar 1000 jokiu būdu neįveikiama išplatinti. "Mes be Vilniaus nenurimsim". — šaukė kadaise kone visa tauta. Prel. Mozeris "Drauge" pareiškė, kad antroji karta išeivijoje tą šūkį mokėjo ar eilėraštį deklamavo. Bet senosios sostinės romantika, trykštančia iš skaitlingų knygos puslapių, atsigaivinti, brolių vilniečių vargus, kovą su krauju prisiminti ir prieš juos galvas nulenkti, šiandien išdrįsta tik vienas kitas šimtas. Gal nebe reikalo šio reportažo rankraštį skaitydamas vienas asmuo (aš vadinu jį patriotu, o "patriotai" gal pavadins "idijotu) pareiškė, kad tikrieji patriotai liko prie Nemuno...

Bet, užmiršus liūdnus faktus ir visas negeroves, artėjančio liūdnojo jubiliejaus proga ar nevertėtų rimtai pagalvot apie savo pareigas karžygiškai tautai, ir, prisiminus tautos gyvybės išlaikymą, ir vieną iš svarbiausių jos ramsčių — knygą ir spaudą, šiais metais pabusti iš miego, ištuštinti knygynų ir leidyklų lentynas, pakelti naujai pasirodančių knygų ir spaudos tiražus, kiekvienai išgalinčiai šeimai užsisakyti L. Enciklopediją ir bendrai šiuos metus padaryti lietuviškos knygos ir spaudos žydėjimo metais. Kokia tai graži dvasinė dovana bus mums patiems ir kokia šviesi žinia tautai, kuri, kaip visi šventai tikime, prisikels vėl laisvai gyventi. Tad pagalvokim liūdnojo dešimtmečio proga, į kurį iškildami, jei būtume žinoję, kad jis toks ilgas bus, gal ne vienas būtume per anksti ir galą pasidarę...

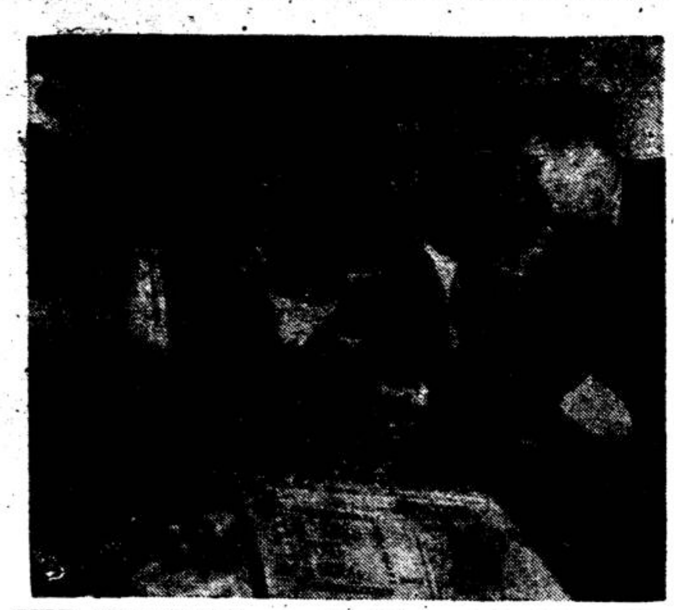

PULK. W. MILLIKAN, sprausminiu lėktuvu atskridęs iš Los Angeles į New Yorką per 4 vāl. ir 8 min., buvo nusileidęs Hamburg, Iowa. Jis savo pirmykštį rekordą pagerino 9 min.

Lawrence pagerbė bažnyčios tarnus

Kiekvienais metais sekmadienį po Kalėdų prel. P. M. Juras sukviečia visus Šv. Pranciškaus bažnyčios darbuotojus į kleboniją pietum, norėdamas išreikšti jiems visų parapijiečių ir savo padėką. Šiemet tą sekmadienį, gruodžio 27 d., dalyvavo pietuose kolektoriai ir ušeriai; Petras Jaskal, Albinas Juozokas, Ipolitas Raznauskas, Petras Raznauskas, Motiejus Bauša, Juozas Blazevičius, Jonas Stanevičius, Albertas Blazevičius, Martynas Blake, Juozas Černiauskas, Antanas Rimas, Antanas Turonis, Edvardas Billa, Juozas Lalis, Jonas Zenavičius, Pranas Venčius, Juozas Savičius ir J. Morley. Zakristijonas ir bažnyčios prižiūrėtojas Juoazs Skersys kartu su vargoninku muz. Algiu Šimkum. Leonora Švenčionienė, kuri paruošia Repositorium, negalėjo dalyvauti. Ona Akstinienė, kuri prižiūri altorius ir juos papuošia gėlėmis, dalyvavo pietuose su Marijona ir Ona Songailaitėm, kurios išplauna purifikatorius.

Marijona Pilypienė, J. Lalienė, Mrs. Viola Jaskal ir Rita Raznauskienė padėjo vyriausiai šeimininkei Stellai Raznauskaitei pagaminti lietuviškus pietus.

Klebonas įteikė dalyviams po gražią dovaną.

Klebonas ir jo asistentai padėkojo visiem už jų gražų pasidarbavimą ir palinkėjo linksmų 1954 metų.

Vaikučių eglutė įvyko gruodžio 27 d. parapijos salėje. Ją suruošė Motinų Arkibrolija ir šv. Vardo Draugija. Vaikučiai padainavo, gavo saldainių ir gražių dovanų iš Santa Claus, kurį vaizdavo Vytautas Mockevičius. Prel. P. M. Juras pasveikino vaikučius ir ragino, kad jie giedotų kas sekmadienį per 8 val. vaikučių mišias. Šiais metais 160 parapijos vaikučių gavo dovanų. Parapija didėja jaunųjų skaičiumi.

Motinų Arkibrolijos komitetą, kuris rūpinosi vaikučių eglute, sudarė: Mrs. Amy Gagnon (Bučiūtė), Joana Lisauskienė, Veronika Česnakauskienė, Mrs. Viola Jaskal, Bernice Jaskelevičienė, Louise Venčienė, Sally Karaliūnienė, Veronika Gecevičienė, Marijona Pilypienė, Elena Rimienė, J. Juozakienė, Marijona Kenney, Antoinette Korsak, Sally Laycock, Mrs. Theo Manseau, Mildred Miškinis, Amelija Panuškienė, Julija Radwilienė, Antina Riemitienė ir Minnie Rimienė.

Švento Vardo Draugijos komitetą sudarė Juozas Blazevičius, Edvardas Bila, Jurgis Lisauskas, Pranas Venčius, Jonas Gecevičius ir Martynas Blake.

● **Prel. P. M. Juras** buvo nuvykęs į Shirley, Mass. prieš Kalėdas išklausyti išpažinčių lietuvių ir lenkų kalba.

● **Kun. V. Paulauskas** kalbėjo apie katalikiškąją akciją gruodžio 27 d. So. Bostone ateitininkų moksleivių studijų dienose, kuriose dalyvavo apie 150 narių. Iškilmingoje vakarienėje dalyvavo ir prel. Pr. Juras, sendraugių at-kų vyr. dvasios vadas.

● **1400 delegatų** dalyvavo Šv. Vardo Draugijos metiniame seime Bostone gruodžio 6 d. Kun. A. Janiūnas atstovavo kleboną ir buvo nuvykęs su parapijos valdybos nariais — J. Blazevičium, J. Lisausku, A. Turoniu, P. Ulanavičium ir K. Rimu.

● **Amerikos vyskupų** penktas metinis drabužių vajus nukentėjusiem nuo karo buvo pravestas ir mūsų apylinkės parapijose ,kurios surinko 18,-000 svarų drabužių. Šv. Pranciškaus parapijiečiai gražiai atsiliepė į mūsų klebono raginimą aukoti. Buvo surinkta 1400 sv. drabužių. Juozapina Stapulionienė, Valerija Kaupinienė, Juozas Skersys ir Jonas Valiukonis padėjo surišti į ryšulius ir išsiųsti į NCWC War Relief Services sandėlį Brooklyn, N. Y. Balfas irgi gans daug drabužių lietuviams Europoje.

Povilas

KALĖDOS BRIDGEPORT, CONN.

Šventės praėjo, bet dar tebėra gyvi jų įspūdžiai. Mūsų bažnyčioje Bernelių mišios buvo 12 naktį. Mišias atnašavo kleb. kun. J. V. Kazlauskas. Choras giedojo Yon mišias, o M. Norkevičiūtė kartu su choru pagiedojo solo. Be to, V. Barius ir Elena Janiūnas pagiedojo duetą lietuviškai "Šventoji naktis", vargonais palydėjo A. Stanišauskas. Choras labai skambiai sugiedojo dar kelias kalėdines giesmes. Parapiečiai labai dėkingi chorui ir solistams už jų įdėtą vargą berepetuojant. Būtų gražu, kad ir kiti, turintieji balsus, prisijungtų į chorą, nes gražus giedojimas visus puikiai nuteikia.

Kaip praeitais metais, taip ir šiais parapijos Gilda ir lietuviška mokyklėlė surengė atskirai vaikučiams kalėdų eglutes su atitinkama programa. Abudu parengimai gražiai praėjo ir tik tenka pasidžiaugti bei palinkėti gero darbo. Liet. mokyklai vadovauja V. Rastas.

O.

KALĖDŲ ŽVAIGŽDĖ DETROITE

"Kol tavo širdis nepasidarys šviesi, kaip žvaigždė, kol ji nebus tokia gera, kaip avinėlis,— būsi mano rūmuose belaisvis ir slaugysi sužeistus kiškučius". — Girdėjome tokį girių karaliaus sprendimą sugavus nedorą berniuką, kilpų statytoją. Ir tą teismą, ir tą sužeistą kiškutį, ir nykštukus, ir sniegules ,ir nedoro berniuko gerą sesytę, ir pagaliau to berniuko pasitaisymą regėjome gruodžio 26 d. Detroito šeštadienio mokyklos surengtoje Kalėdų eglutėje. Vaidinimėlis parašytas mokyt. J. Radvilos tiko kalėdinei nuotaikai. Jaunieji "aktoriai" stengėsi iš paskutiniųjų.

Po vaidinimo scenoje reiškėsi paskiri mokiniai: Vytautas Marčiukaitis— akordeonu, Kazys Leknius smuiku, Marytė Lekniūtė, akompanavusi broliukui, pianu, Ipolitas Janušėvičius — pianu. Baletą šoko Violeta Majauskaitė. Pagaliau Blezdingėlę pašoko 9-ios ketvirtokės.

Scenos uždangai nusileidus, po trumpos pertraukėlės, visa mokykla su "darželiniais" susisuko 3 ratus, kurių viduriu atvyko Kalėdų Senelis, kuris irgi į Lietuvą nuvykti per geležinę uždangą negali, bet daug apie Lietuvos vargus žino. Jo pasakojimų visi įdomumu klausė, o paprašyti Senelio parodė, kad svetimam krašte jie neužmiršo savo šalelės ir kalėdinę giesmę sugiedojo, ir dainelės apie Nemunėlį, lakštingalėlę ir Meškiuką Rudnosiuką sudainavo, ir ratelius sužaidė. Senelis buvo taip sužavėtas vaikų gerumo, kad ir rykštę, atsineštą blogiems bausti, sulaužė ir dovanomis visus apdovanojo.

Kai jaunųjų akys, it žvaigždelės, žibėjo dovanėles apžiūrint, vyresniųjų akyse gal džiaugsmo ašara suspindėjo, o širdyse vilties spindulėlis nušvito: Dieve, gal gi tie vaikai ir paliks spindinčiomis lietuviškomis žvaigždutėmis...

Vyčiai šoko ir šokino

Antrą Kalėdų dieną Lietuvos Vyčiai Detroite surengė šokius, kuriuose dalyvavo gana daug čia gimusių lietuvių, amerikiečių ir tremtinių jaunimo. Norėtųsi, kad vyčiai, prisimindami, kiek juos tremtinių jaunimas paremia atsilankydamas, nepamirštų "atsikeršyti."

P. Natas

Waterbury, Conn.

Sausio 3 įvyko Rūtos D-jos metinis susirinkimas šv. Juozapo svetainėje. Susirinkimas buvo gana gausus. Buvo pranešimai iš 1953 m. darbuotės ir išrinkta nauja valdyba 1954 metams: pirm. Marcelė Digimienė, vicepirm. Veronika Žukauskienė, fin. rašt. Phillis Meiten, protokolo rašt. Uršulė Laudinskienė, jų pagelbininkė Nela Jesutis, ižd. Julė Jozapavičienė, nario mokesčio rinkėja Eleonora Vaitkienė, ligonių lankytoja Uršulė Morkienė, knygų prižiūrėtoja M. Kazlauskienė ir Morta Zailskienė.

Po susirinkimo buvo surengta vakarienė M. Bekerienei už jos ilgą darbuotę draugijoj. Buvo pasveikinta Naujų Metų proga ir jai įteikta dovanėlė nuo Rūtos D-jos. Vakaras buvo labai linksmas. Dalyvavo ir dvasios vadas kleb. kun. J. Valantiejus. Jis sveikino visas Naujų Metų proga ir linkėjo sėkmingai toliau tęsti savo darbą Bažnyčios ir tautos gerovei.

M. D.

VOGTAIS PINIGAIS buvo sumokėta alga šiem dviem poniom. Pinigai (viso $100.000) buvo pavogti iš Washingtono pinigų spaustuvės. Didelė jų dalis rasta Centreville, Va.

DISPLAY

Į abi puses nemokamai siunčiama labai patogu
TAUPYTI PER PAŠTĄ
Pinigai gauti mėnesio 15 duoda procentus nuo 1 dienos,
jei naudojate draugišką
WEST HIGHLAND SAVINGS LOAN ASSOCIATION
1434 W. 79th Street
Chicago 20, Illinois
RAdcliffe 3-4900

No ifs ands or buts — 1 price for triple track all extroded aluminum windows.
ELGIN ALL-WELDED TRIPL-TRAK
COMBINATION ALUMINUM
Storm Windows WITH SCREENS
Any size window except picture window $25
Ask the Elgin Estimator Today! Installation Guaranteed for Life!
Terms As Low As $1.00 per month
Pay Nothing 'til March
ELGIN WINDOWS
3456 W. DEVON AVE.
LINCOLNWOOD, ILL.
JU. 8-5327 OR. 5-2400

Švenčių sveikinimai—Seasons Greetings

May 1954 herald the beginning of a New Year filled with Joy and Success
FAIRFIELD SAVINGS And Loan Association
MILWAUKEE—NORTH—DAMEN AVE.
EVergiade 4-3000 CHICAGO, ILL.

NEW STOCK OF 1954
RADIO & TELEVISION SETS
Sales, Service—Repairs
Pick Up and Delivery
TIME TELEVISION
2626 N. MILWAUKEE Belmonts 5-1263

SENECA'S HOME FURNACE OIL
Now with New Additive
GLO-SOL—7
● Gives cleaner, more efficient fuel
● Less rust inside fuel oil storage tank
● Freedom from clogged and plugged nozzles
Phone CAlumet 5-5122
Deliveries Anywhere in Cook and DuPage Counties
Take advantage of NO EXTRA CHARGE of our Automatic Keep Full Service.
SENECA PETROLEUM CO.
DOMESTIC AND INDUSTRIAL FUEL
430 WEST 33rd STREET

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Vaitonis su Andersonu lygiom. Antrosios lietuvių rungtynės su Toronto Hart House komanda nutrauktos prie padėties 2½-2½ (1nebaigta). Vaitonis vėl užbaigė lygiom su co-championu Andersonu.. Lidacis nesulošė, Stepaitis 1, Matusevičius 0, Fabricijus 0 ir Paškauskas 1. Beliko vienerios rungtynės su Toronto CC.

Bostono lietuviai, kurie šiuo metu stovi 3 vietoj Bostono p-bėse, sausio 8 d. pradeda antrąjį ratą, susitikdami su Newton YMCA, pas juos. Kitą penktadienį, sausio 15, Boylstono CC atvyksta pas lietuvius. Rungtyns bus So. Bostoon Liet. Pil. klube, 7:30 v.v.

Montrealio lietuviai, kaip skelbia Canadian Chess Chat, gruodžio nr., įkelti į A kl. pirmenybes tokiam sąstate: Puzarauskas, Valušis, Šaučiulis, Zmuidzinas, Širvydas ir Mylė. Viso dalyvauja 8 klubai.

Ignas Žalys antras. Montrealio šachmatų klubo žaibo turnyre I. Žalys užėmė 2 vietą su 4 taškais. 1 v. laimėjo J. Williams su 6-0, rašo Chess Review, gruodžio nr. To paties žurnalo Postal Chess skyriuje randame:

I. Žalys įveikė Valvo ir įsikvalifikavo į Golden Knights 2 ratą. Kontautas laimėjo prieš Brauwn, o Blasius prieš Posser (G. Knights). Žalys sudorojo Werner ir Karalaitis lygiom su Rider (1953 Prize Tour).

Stepaičio partiją su Hastingsu įsidėjo Canad. C. C.. gruodžio nr. Partija paimta iš Toronto tarpklubinių rungtynių.

Weissman, Burger, Bisquer ir Berliner pasidalino 1-4 v. Amerikos tarpkoleginėse p-bėse, surinkę po 3½-1½.

Miss Karff laimėjo JAV moterų pirmenybes su 7½ taškų, Mrs. Gresser 7.

Anglija. Hastingso turnyras vyksta šitaip: anglas Alexender eina pirmuoju su 3-1 taškų, vokietis Teschner ir rusas Tolush po 2½, Bronstein ir Matanovič po 2, Tartakover, O'Kelly, Olafsson ir Wade po 1½, anglas Horne 1.

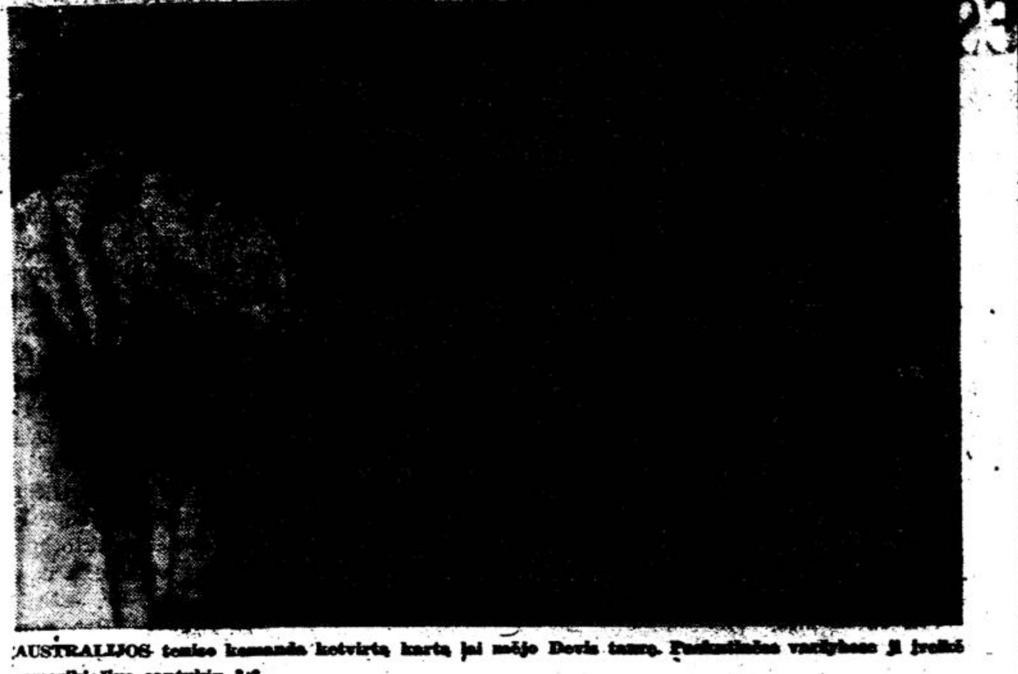

AUSTRALIJOS teniso komanda ketvirtą kartą jai mėjo Davis taurę. Paskutinėse varžybose ji įveikė amerikiečius santykiu 3:2.

SPORTAS

Pergalėmis užbaigti senieji ir pradėti naujieji metai

Paskutinėse 1953 metų rungtynėse mūsų vienuolikė papuošė sportišką eglutę dviem vertingais taškais, supliekdama pirmaujantį Newark S.C. net 5-1. Jau pati pasekmė pasako, kad šiose rungtynėse pasireiškė ne tik gynimas, bet ir mūsų iki šiol apsnudęs puolimas. Rungtynių pradžioje kek vyravo priešininkai, tačiau Grasiui pasiekus įvartį, rungtynių eiga visiškai pasikeitė. Antrame kelinyje buvo žaidžiama daugiausia Newark aikštės pusėje ir Sabaliauskas su Gražiu pasikeisdami pasiekė dar po porą įvarčių.

Futbolo "profesorių" nuomone lietuviai šiose rungtynėse praško visas į juos dėtas viltis, gi pasiekta pergalė buvo gražiausia sportininkų Kalėdinė dovana saviesiems žiūrovams.

Naujieji metai pradėti pergalės ženklu — DSC Brooklyn įveiktas 4-0 (0-0). Čia mūsų vienuolikėje dar jautėsi švenčių nuotaika (ypač pirmame kėliny), o be to mūsų "tereodora" vengdavo susidurti su įnirsusiais Brooklyno buliukais, kurie ne tiek į kamuolį, kiek į kito žaidiko kojas taikė. Tačiau mūsiškiai: Vitols; Vaitkevičius - Jančevskis; Jokūbaitis - Arens - Jegeris; Sabaliauskas - Kalašinskas - Freimanis - Grasis ir Gražys išvengė bereikalingo "kaulų skaičiavimo", palikdami tą nemalonų darbą įsikarščiavusiems žiūrovams.

Mūsiškiai įvarčių autoriai: Sabaliauskas, Gražys 2 ir Jokūbaitis.

Antroji vienuolikė prieš Brooklyn antrąją neįstengė pasiekti įvarčio ir rungtynės baigėsi be pasekmės — 0-0.

Lietuvių SK — Eintracht SC.

Šį sekmadienį mūsų pirmoji vienolikė stovi prieš sunkiausią šio sezono problemą: tęsti pergalės grandinę ar suklupti pačiame žydėjime (truputį poetiškai skamba). Eintracht yra senas, net tradicinis mūsų vienuolikės priešininkas. Tiesa, pirmenybių pradžioje mūsiškiai skandalingai pralaimėjo Eintrachtui net 9-0, tačiau daugelis sporto bičiulių prisimena rungtynes, kurias Eintracht tik paskutinėje minutėje pasiekė pergalę 5-4.

Dabartiniu metu Eintracht įkopęs į pirmą vietą ir taškų lengvai tikrai nenorės atiduoti. Mūsiškiai kapstosi apie 6-7 vietą ir eventuali pergalė prieš Eintracht reikštų prisijungimą prie pirmaujančių vienuolikių.

Atidėkime visus svarbiuosius reikalus sekmadienio vakarui ir 2:30 val. susiburkime mūsų aikštėje, kuri pasiekiama Metropolitan Ave .autobusu arba viršutiniu (Myrtle) traukiniu iki Metropolitan stoties.

Tuoj po rungtynių, apie 5 val., Belecko svetainėje šaukiamas nepaprastas Lietuvių sporto klubo narių bei rėmėjų susirinkimas. Visi sportininkų bičiuliai kviečiami įsijungt į klubo narų eiles ir savo darbu bei patarimais prisidėti prie klubo veiklos pagyvinimo.

Ant. Bg.

SPORTAS PASAULY

Garsusis čekoslovakas bėgikas Emil Zatopek dalyvavo Brazilijoje bėgtynėse, surengtose San Silvestre. 7300 m. distanciją jis nubėgo per 20:30,4 min. ir laimėjo pirmąją vietą. Pakviestas atvykti į JAV ir dalyvauti lengvosios atletikos varžybose, garsusis sportininkas atisisakė motyvuodamas tuo, kad jis nebėgąs salėse rengiamose bėgtynėse, o tik lauke.

Willy Shoemaker praeitais metais pasiekė naują rekordą: jis per vienerius metus laimėjo 485 arklių lenktynes.

Anglas Jim Peters laimėjo 13,5 mylių bėgimo varžybas tarp Morpeth ir Newcastle. Jis nubėgo per 1:06,8 val. Tai treti metai iš eilės, kai Peters laimi šias varžybas.

Amerikos rugby rinktinė laimėjo pirmąsias varžybas prieš prancūzus dabartinių gastrolių metu. Jie nugalėjo Prancūzų Provence komandą 22:12.

Rusija sutiko dalyvauti šiais metais ledo rutulio pasaulinėse pirmenybėse Švedijoje.

Varžybas dėl Davis taurės 4-tą kartą iš eilės laimėjo Australijos teniso rinktinė, baigminėse varžybose nugalėjusi amerikiečiai atstovus rezultatu 3:2. Pažymėtina, kad Australiją atstovavo du 19-mečiai: Hoad, kuris ypatingai gerai pasirodė per baigmines varžybas, ir Rosewall. Po šių varžybų buvo paplitę gandai, kad abu žaidėjai žada tapti profesionalais, bet tie gandai paneigti.

P. V.

PADĖKA

1953 m. rugsėjo 21 d., Patersone, N. J., eidama per gatvę buvau automobilio užgauta ir turėjau pasirgti net porą mėnesių. Ponios Marija Šaulienė ir Genovaitė Slepakovienė mane ligoje nuoširdžiai slaugė bei prižiūrėjo, o p. M. Šaulienė dar ir rūpinosi visais mano reikalais ,gi p. Fabijonas Zaranka mane parėmė nemaža pinigine auka. Negalėdama kaip kitaip jiems atsilyginti už taip didelę mano nelaimėje artimo pagelbą, aš jiems tariu viešą, nuoširdų ačiū.

Ona Stankaitienė

IŠNUOMOJAMAS atskiras kambarys su apšildymu ir karštu vandeniu. Kreiptis nuo 5-6 val. popiet į:

307 S. 3rd St. Apt. 19, Brooklyn, N. Y.

LDS CENTRO VALDYBA

59 Cottage St., Norwood, Mass.

Garbės Pirmininkas
J. E. Arkivyskupas Richard J Cushing, D. D.

Dvasios Vadas
Kun. Pr. A. Virmauskas
30 W. Sixth Street,
So. Boston 27, Mass.

Pirmininkas
Vincas J. Kudirka
37 Franklin Street
Norwood, Mass.

Vice Pirmininkai
Pranas Razvadauskas
5 G Street, So. Boston 27, Mass
Vladas Paulauskas
575 Lawrence St., Lowell, Mass
Brockton 68, Mass.

Sekretorius
Antanas F. Kneižys
56 Cottage Street,
Norwood, Mass.

Finansų Sekretorius
Antanas Peil
32 Wilder Street,

Iždininkė
Blanche Cunys
409 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Revizijos Komisija
Kun. Jonas Bernatonis
Benediktas Jakutis
Nell Meškūnas

Help wanted—Male

Wanted Immediately
100 Pipefitters
75 Pipe Welders

Good Working Conditions
Excellent Pay
Long Terms Contracts

EXCELLENT HOUSING FACILITIES

Apply to:
Shipbuilding Trades Office
NEW YORK STATE EMPLOYMENT SERVICE
165 JORALEMON ST.
BROOKLYN, NEW YORK

for Referral to
THE INGALLS SHIPBUILDING CORPORATION
PASCAGOULA, MISSISSIPPI

Stephen Bredes Jr
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

"Pirmiausia užeik pas Adomą"
Pirkimo, pardavimo, verslo, morgičių ir kiti
REAL ESTATE REIKALAI
pilnai ir gerai sutvarkomi
Adam Realty Co.
1140 E. JERSEY ST.
EL. 4-1570 Elizabeth, N. J.
ADOMAS STANKŪNAS

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

PARDUODAM NAMUS
Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.
J. P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. VIrginia 7-1896

Tel. APplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 1 val. p.p. iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

MICHAEL'S ITALIAN AND AMERICAN FOOD
"At its finest" — Catering to family groups
62-29 WOODHAVEN BLVD., REGO PARK HICKORY 6-9475
1 block from Ascension Church

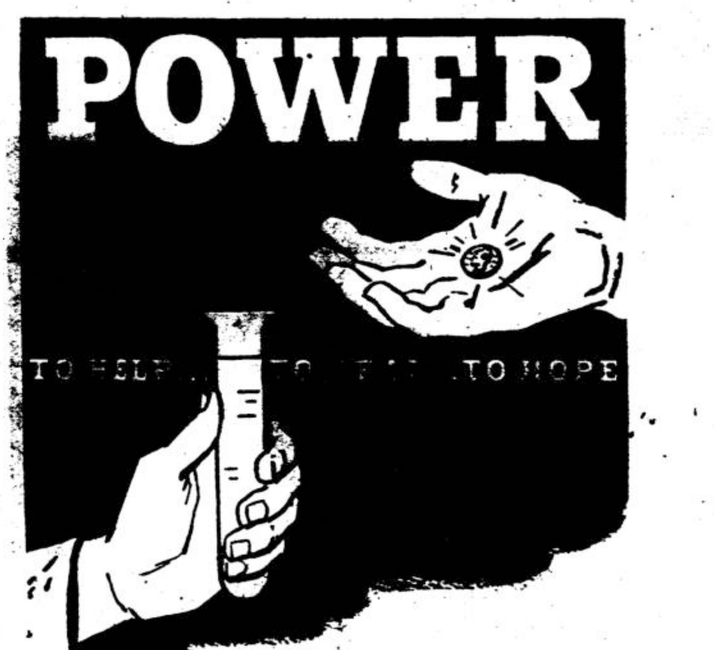

Your dimes and dollars created the National Foundation for Infantile Paralysis—*you* make up its army of 80 million supporters and two million volunteers.

In 16 years, a powerful force for good has grown from a mere handful of men and women. Its power is yours.

The National Foundation has created the most extensive voluntary research program ever leveled at a single disease. It sustains a program of patient aid in which no polio victim goes without the best available care for lack of funds. It trains thousands of hospital and health workers.

And it will take more in '54 to keep this program rolling—because victory looms over the horizon. Show your faith in the organization you have made —

JOIN THE MARCH OF DIMES

Tel. EV. 8-9794
M. and Z. AUTO COLLISION WORKS
LIETUVIŲ SPECIALISTŲ
COLLISION IR AUTO TAISYMO D-VĖ
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai.
Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai.
J. MALDUTIS, namų tel. HY 7-3247 937 GRAND STREET
Z. ZALESKAS, namų tel. GL. 6-0659 BROOKLYN, N. Y.

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
Latest Interest Rate **2½%** A Year Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts
Interest starts the first of the month on sums from $25. to $10,000.
Deposits made on or before the 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such month if left to the end of the quarterly dividend period.
THE *Kings County* SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
69-38 Myrtle Ave. Glendale, N. Y.
185-24 Horace Harding Blvd Fresh Meadows, Flushing
136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.
219-17 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.
68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.
176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.
60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y.
4380 White Plains Road Bronx, N. Y.
19 West Post Road White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BELECKAS, savininkas

Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-[illegible] (Prie Forest Ave. stoties)

DARBININKAS [illegible]

NEW YORKO NAUJIENOS

Labai linksmą vaidinimą
ruošia Ateit. Fed. Vyr. V-ba šį sekmadienį ,sausio 10, Apreiškimo par. salėje, Brooklyne. Waterburio Liet. Scenos Mėgėjų Teatras vaidins 3-jų veiksmų linksmą komediją "Teta iš Amerikos". Po vaidinimo šokiai. Jaunimas ir senimas turės progos gerai pasijuokti ir kultūringai praleisti laiką bei smagiai pasišokti. Pradžia 5 val. p.p. Visi kviečiami dalyvauti.

Kultūros Tarybon
New Yorke Lietuvių Rašytojų Draugija savo atstovais paskyrė Alfonsą Šešplaukį ir Nelę Mazalaitę.

A. Smetonos minėjimas
Sausio 9 d. sukanka dešimt metų kaip mirė pirmasis ir paskutinysis nepriklausomos Lietuvos prezidentas Antanas Smetona. Tos sukakties proga minėjimui ruošti New Yorko lietuvių organizacijos sudarė komitetą ,kuriam vadovauja J. Ginkus.

Minėjimas įvyksta sausio 10 d., sekmadienį. Gedulingos pamaldos 9 val. Angelų Karalienės bažnyčioje, 4 v. p.p. Grand Paradise salėje, 318 Grand St., iškilmingas aktas. Paskaitą skaito žurnalistas A. Merkelis. Meninėje dalyje dalyvauja operos solistė V. Jonuškaitė, pianistas A. Mrozinskas ir dramos aktorė T. Daubaraitė - Skobeikienė. Įėjimas nemokamas.

Skautai vyčiai
sausio 24 d. Apreiškimo par. salėje rengia vakarą su linksma programa su šokiais, užkandžiais ir įvairiais gėrimais. Salė gražiai išpuošta. Kitos organizacijos prašomos tuo laiku parengimų nerengti.

Darbininko redakcija
švenčių proga yra gavusi visą eilę sveikinimų, už kuriuos visiems nuoširdžiai dėkoja.

Kostas Jurgėla
'Amerikos Balso" lietuviškojo skyriaus viršininkas, sausio 5 d. Fordhamo universitete už disertaciją, kuri nagrinėja Amerikos ir Lietuvos santykius, gavo daktaro laipsnį.

Susirinkimas
LRKSA 135 kp. narių metinis susirinkimas įvyks sausio 10, sekmadienį, po 11 val. mišių Apreiškimo par. salėj Brooklyne. Bus renkama 1954 m. kuopos valdyba, priimami nauji nariai ir narių mokesčiai.

Kun. K. Balčys ir kun. P. Jonaitis
atvykę iš Amsterdamo, lankėsi Darbininko redakcijoje.

T. J. Gailiušis, OFM,
pranciškonų provinciolas, šventes praleidęs Brooklyno pranciškonų vienuolyne, išvyko į Kennebunk Port, Me.

Kun. St. Yla
iš Putnamo lankėsi New Yorke ir rinkosi medžiagos naujam savo veikalui.

Dail. V. K. Jonyno
tapytas paveikslas, tekęs loterijos būdu numeriui "B-12" (raudonos spalvos), ligi šiol savininko nėra atsiimtas, nes jis, matyti, jau buvo išėjęs iš "Šviesos" surengto N. Metų sutikimo. Kas tą laimingąjį bilietą turi, prašomas kreiptis į A. Gudaitį (312 Park Pl., Brooklyn, N. Y.)

D. Penikas ir Br. Aušrotas
nuo sausio 1 d. iš "Kario" redakcijos yra išstoję. Dabar: vyr. red. ir leidėju yra S. Urbonas, o padėjėjais — St. Butkus ir Z. Raulinaitis.

IŠNUOMOJAMAS kambarys su baldais dirbančiai moteriai; gali naudotis virtuve. Kreiptis: Middle Village, 66-11 Gray St. Tel. DA 6-3162.

VISI KVIEČIAMI Į LINKSMĄ VAIDINIMĄ
WATERBURIO LIETUVIŲ SCENOS MĖGĖJŲ TEATRAS
Sausio 10 d., Apreiškimo parap. salėje
VAIDINS
"TETA IŠ AMERIKOS"
trijų veiksmų komedija, sulietuvinta J. Audronio.
Režisuoja J. Brazauskas, dekoracijos K. Jatužio.
Pastatymo globėjai—Waterburio ateitininkai
RUOŠIA AT-KŲ FEDERACIJOS VYR. VALDYBA
Po vaidinimo šokiai. Gros geras orkestras, veiks bufetas.
Įėjimas tik 1,50 dol. Moksleiviams 1 dol. Pradžia 5 v. p.p.

G. Bacevičiūtės
sonatą nr. 4 atliks smuikininkas J. Špinskis savo koncerte sausio 17 d. 3 v. Carnegie rečitalio salėje.

Brooklyno paštas
paskelbė, kad jo zonoje gyvena 3 milijonai ir 339.000 žmonių, kurie praeitų švenčių metu išpirko už 27 milijonus dol. pašto ženklų. Tarp išsiųstų ir atėjusių siuntinių bei laiškų susidarė per visus 1953 m. 1 bilijonas, 468 milijonai vienetų. Pašto vadovybė išreiškia padėką valdininkams, kurie savanoriškai sutiko dirbti antvalandžius, kad kalėdinis paštas laiku pasiektų adresatus.

Padėka
Jungtinėms New Yorko lietuvių moterų jėgomis dalyvaujant, rudens 30-joje sukaktuvinėje tarptautinėje moterų meno ir pramonės parodoje pasirodyta visais atžvilgiais tinkamai ir darniai. Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Atstovybės New Yorko skyrius ir Moterų Vienybė, kuriodvi buvo oficialios tos parodos lietuviškosios dalies organizatorės, tuo faktu labai džiaugiasi ir jaučia pareigą padėkoti visiems lietuviams, kurie toje parodoje atsilankė ir pirko iš lietuvių bilietus. Taip pat dėkoja visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie parodos rengimo, jos sutvarkymo ir prie programos.

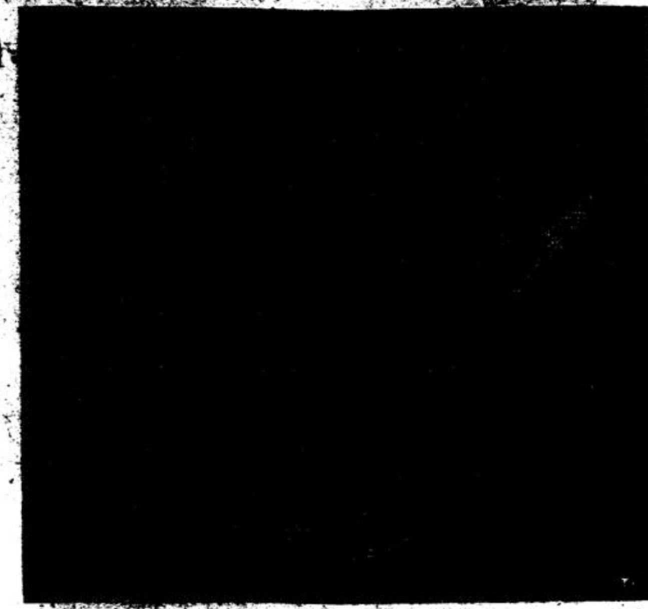

Vl. [illegible], buvęs New Yorko miesto galva, paskirtas teisėju su [illegible] metine alga.

BOSTONO ŽINIOS

Balfo vajus ir banketas
Bostono Balfo piniginis ir rūbų vajus tęsis ligi sausio 17. Aukų lapai išdalinti visoms organizacijoms ir pavieniams asmenims. Pageidautina, kad kiekvienas lietuvis ar šeima aukotų nemažiau kaip 10 dol. Tai nėra perdaug kaip metinė duoklė Balfui, ir kiekvienas turėtų pasistengti šią pareigą atlikti. Aukos priimamos dar ir šiose vietose: šv. Petro par. raštinėje, Ivaškų, Vakauzų, Strazdo krautuvėse, Keleivio redakcijoje, Tuinylos Real Estate įstaigoje. Kas dar nesate davę, pasistenkite kuo greičiausia atlikti pareigą.

Sausio 17 vajaus užbaigimo proga, Liet. Pil. Klubo salėje ruošiamas didelis banketas, į kurį pakviestas gubern. Herter. Pagrindinę kalbą pasakys Balfo pirm. kan. prof. Končius. Taip pat bus meninė dalis, šokiai ir puikus bufetas.

Visus Bostono ir apylinkės lietuvius prašome gausiai dalyvauti, nes visas pelnas skiriamas Vokietijoje pasilikusiems ligoniams ir seneliams šelpti. Biletus prašome iš anksto įsigyti. **Pr. M.**

Pravedė spaudos dieną
Sausio mėn. 3 diena South Bostone lietuvių parapijoje buvo paskelbta katalikiškos spaudos platinimo diena. Parapijos bažnyčioje visi pamokslai lietuvių ir anglų kalbomis buvo sakomi apie katalikiškos spaudos reikalingumą ir jos svarbą. Spaudos dienai pravesti parapijos klebonas pakvietė TT. Pranciškonus. Iš Kennebunk Port pranciškonų vienuolyno atvyko T. Dr. Klemensas ir T. Gediminas, kurie ir pravedė šią dieną.

Po visų pamaldų salėje po bažnyčia įvyko viešas lietuvių susirinkimas spaudos reikalu. Paskaitą skaitė T. Dr. K. Žalalis. Žmonių buvo prisirinkusi beveik pilna parapijos salė ir daugelis iš jų pratęsė jau skaitomų laikraščių prenumeratas arba užsisakė naujus.

Parapijos vaidinimas
Jau baigiama pasiruošti šv. Petro lietuvių par. "Minstrel Show", kuris įvyks sausio 24 ir 25 d. South Boston High School salėje, Thomas Park.. Jaunimo entuziazmas labai didelis, ką galima matyti iš Alice Plevokaitiės uolumo. Ji buvo išvykus į New Yorką pasisvečiuoti. Matydama, kad nesuspės traukiniu laiku sugrįžti į 'Minstrel Show" repeticijas, sėdo į lėktuvą ir, laiku pasiekus Bostoną, juokdamosi įėjo į salę, kur jos jau laukė susirinkę dainininkai ir vaidintojai. Panelė Alice Plevokaitė veda muzikinę dalį.

IŠNUOMOJAMI du kambariai su baldais dviem nevedusiems. Kreiptis: 412 So. 4th St., Brooklyn, N.Y. Victor II floor.

Pasėdžiavo kunigai
Sausio 5 d. šv. Petro parap. klebonijoje įvyko N. Anglijos Kunigų Vienybės susirinkimas. Susirinkimas buvo labai gausus ir jame dalyvavo iš visų lietuviškų parapijų kunigai. Susirinkime taip pat dalyvavo TT. Pranciškonų ir TT. Marijonų vienuolynų atstovai.

Šv. Petro parapijos biuletenis žada pasikeisti.
Praėjusios savaitės parapijos biuletenyje paduota 1953 metų biuletenio apyskaita. Iš apyskaitos matyti, kad biuletenis parapijai kainavo 186.17 dol. Toliau biuletenyje nurodoma, kad nuo sekančio numerio jis bus pagerintas ir jame bus įvedamas katalikų tikėjimo tiesų aiškinimas.

Rengia Whist Party
South Bostono Moterų-Merginų klubas sausio 9 dieną, 7:30 val. vak. parapijos salėje rengia Whist Party.

Pakrikštyta
Sausio 1 d. šv. Petro parap. bažnyčioje pakrikštyta Povilo ir Stasės Janičauskų duktė Kristinos ir Rožės vardais. Sausio 3 d. pakrikštyta Laura Ona Williamo ir Pranės Šumskų duktė. Tėvai gyvena 8 Covington St., So. Bostone.

Vedė
Sausio 2 dieną šv. Petro par. bažnyčioje moterystės sakramentą priėmė Konstantas Ribinskas su Ona Yuškauskiene.

Sausio 3 d. šv. Petro parap. bažnyčioje moterystės sakramentą priėmė William F. Sheehy su Albina Bakšyte.

Mirė
Sausio mėn. 5 d. iš šv. Petro parapijos bažnyčios palaidotas Ignas Gustis 79 metų amžiaus. Velionis gyveno 224 Athens St., So. Bostone. Dideliame nuliūdime liko 2 dukterys ir sūnus. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Cambridge, Mass.

Choristams ir kolektoriams tradicinės N. Metų vaišės buvo surengtos sausio 3 parapijos svetainėje. Pasveikinimo žodžius pasakė parapijos kleb. kun. Pr. Juškaitis, Bostono liet. parapijos kleb. kun. Pr. Virmauskis, misinionierius kun. Gidžiūnas ir parapijos vikaras kun. Al. Klimas. Visi prie puošnaus ir skaniais valgiais apdengto stalo puiikausiai pasivaišino, padainavo lietuviškų dainų, pasikalbėjo einamaisiais choro reikalais ir vieni kitiems palinkėjo laimingiausių 1954 metų. Šeimininkavo Margarita Grybaitė, jai pagelbėjo kolektorių šeimos. Taipgi vaišėse dalyvavo ir kleb. kun. Pr. Juškaičio brolis su žmona iš Brockton, Mass.

Susituokė
Sausio 1 d. N.P.P.M. parapijos bažnyčioje moterystės sakramentą priėmė John A. Clough su Marijona G. George.

Naujos valdybos
Mergaičių sodalicijos: Helen Zebera pirm., Eleonora Tasonis — vicepirm., Patricija Stankūnas — sekretorė. Vyčių kuopos: Vinnie Savinsky—pirm., John Belskis — vicepirm., Helen Kazlauski— sekr., Peter Puzin — ižd., John Samalis— marshall, Dorothy Zukas — fin. sekr. Moterų Sodalicijos: Magdalena Jankauskienė — pirm.; Emilija Barduskienė — sekr. ir ižd.

A.

Nauja klubo valdyba
Amer. Liet. Klubo valdybą 1954 m. sudaro šie asmenys: pirm. Pr. Janiūnas, vicepirm. Br. Kontrimas, prot. rašt. J. Mockevičius, fin. rašt. V. Zukas, ižd. Pr. Valeika, tvark. A. Skyrius, direktoriai —K. Samalis, A. Miškinis, Pr. Novašinskas, Alb. Malinauskaitė, D .Keršis, K. Pilkonis; knygų peržiūrėtojai — V. Zukas, G. Malinauskaitė ir A. Kneižys.

Naujieji Metai
buvo iškilmingai sutikti klubo salėje. Uoliai pasidarbavo ir svečius priiminėjo A. Jurkus, A. Ambrozaitienė, B. Keršienė, P. Jurkienė, P. Miškinienė, P. Janiūnienė ir kt. Be to, L. Šilkinis ir kiti parėmė stambesnėmis aukomis.

Bažnyčios dekoravimui
aukojo J. Snapauskas $25, Šimkai $25, Girdvainiai ir Kalakauskai po $10. Bronius Mileikis — $10, Stanislovas Daujotas $10.

Balfo skyriaus nariai
ir kiti veikėjai uoliai pasidarbavo rinkdami rūbus ir avalinę. Surinkti drabužiai jau pasųsti centran. Norintieji dar ką nors aukoti, prašomi įteikti Antanui Daukantui, fin. sekretoriui.

LD S-gos metinis
susirinkimas įvyks sausio mėn. 10 d. 12:15 val. bažnytinėj salėj. Nariai ir norintieji įsirašyti Sąjungon prašomi atsilankyti. Bus visiem gera proga užsimokėti už Darbininką.

Sugrįžo iš ligoninės
M. Šakalienė ir V. Visminas. Dabar abu ligoniai gydosi namie.

Elena Meškauskienė
mirė ir sausio 2 buvo palaidota iš N. Prasidėjimo liet. bažnyčios.

Karšt. Patr.

BARASEVIČIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. SOuth Boston 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-2609

RAMUNĖS

Mes gavome didelį siuntinį šviežių ramunių žiedų iš Vengrijos ir dabar yra visiems proga ramunių gauti pas mus. Vengrijos ramunės taip pat geros kaip ir Lietuvos ir taip pat medum kvepia, turi malonų skonį, sveika ir gardu gerti. Ramunės geros dėl skilvio ir dėl inkstų (kidneys). Jeigu esi nuvargęs, sušalęs, gerk ramunių arbatą. Kada esi piktas, nusiminęs, irgi gerk ramunes. Prisiųsk mum $2.50, o mes prisiųsime jum ramunių visą svarą. Į Kanadą — $2.75.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

NUOŠIRDŽIAI VISUS KVIEČIAME Į METINĮ
DARBININKO VAKARĄ
Bus vaidinama pagal Moljerą
JUOKINGOS PAMAIVOS
iš lietuvių kūrimosi Amerikoje
SAUSIO-JANUARY 17 Sekmadienį, 1954
Režisuoja — JURGIS BLEKAITIS
Vaidina: T. Daubaraitė, H. Kačinskas, K. Vasiliauskas ir Dramos Studijos mokiniai.
Pradžia 5 v. p. p.
SCHWABEN HALL, Knickerbocker Ave., Brooklyn
Įeinant mokama $2.00
ŠOKIAMS GROJA JOE THOMAS ORKESTRAS